

**Ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari fanlar katalogi**

**1-jadval**

<b>T/r</b>	<b>Fanning kodi*</b>	<b>Fanning nomi</b>	<b>Fanning qisqa tavsifi</b>	<b>Kredit miqdori</b>	<b>Semes tr</b>
<b>60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili)</b>					
<b>Majburiy fanlar</b>					
1.	O‘EYT1204	O‘zbekistonning eng yangi tarixi	<p>O‘zbekiston jahon sivilizatsiyasi taraqqiyotiga katta hissa qo‘shtan hududlardan biri, o‘zbek xalqi boy tarixiy o‘tmish va beba ho ma’naviy merosga egaligi, mustaqillik yillarda O‘zbekiston Respublikasida yuz bergen muhim o‘zgarishlar, tub islohotlarning mazmun-mohiyatini ko‘rsatib berish va jamiyat hayotida, ijtimoiy turmush tarzida talabaning o‘rni, o‘zligini anglatish, shaxs, fuqaro maqomini tushunib yetishidan iborat.</p> <p>Boy tarixiy o‘tmish, xususan, o‘zbek davlatchiligiga tarixiy ekskurs uyushtirish, qarama-qarshiliklarga boy ziddiyatli XX asr tarixi mazmun-mohiyatini ochib berish, mustaqillikka erishish arafasida O‘zbekistonda yuzaga kelgan murakkab ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy vaziyat hamda mustaqillik yillarda davlat boshqaruvi, ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma’naviy hamda boshqa sohalarda amalga oshirilgan islohotlarning mazmun-mohiyatini talabalarga to‘liq tushuntirib berish, ularni Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash hamda milliy g‘urur va iftihorni shakllantirishdan iborat.</p>	4	2
2.	FAL1204	Falsafa	<p>Talabalar dunyoqarashining umumlashgan tizimini yaratish va unda inson o‘rnini ko‘rsatish, insonning dunyoga bo‘lgan bilish, ijtimoiy-siyosiy, ahloqiy, estetik va boshqa munosabatlarini shakllantirish hamda to‘g‘ri fikrlash mahoratini o‘rgatishdan iborat; talabalarning dunyonи bilish va uni o‘zgartirishga tanqidiy tafakkur nuqtai nazardan yondashuv, tabiiy ilmiy bilimlarning ijtimoiy ahamiyati; texnika va texnologiyalarning inson pragmatik ehtiyojlariga javob sifatidagi evolyusiyasi; milliy qadriyatlar, madaniyat va ommaviy madaniyatning o‘zaro aloqasi va farqi, dunyonи bilish, haqiqatni anglashda amaliyot va faoliyat uyg‘unligini ta’minlashning ahamiyati, to‘g‘ri fikrning ijobjiy maqsadlarga yo‘naltirishdagi o‘rni; ta’lim falsafasi va falsafa ta’limining dunyoqarashni shakllantirishdagi o‘rni, global korrupsiyaning sabablari, shakllarini bilish va ularga qarshi kurashish, dunyoviy bilim va malakalarni yangilanayotgan O‘zbekistondagi islohotlar</p>	4	2

			jarayonida to‘liq namoyon qilish, ijtimoiy va professional mas’uliyatni va jamiyat taraqqiyotiga munosib hissa qo‘sish shuyg‘usini shakllantirishdan iborat.		
3.	DSh1204	Dinshunoslik	<p>Talaba-yoshlar tafakkurida dinning mazmun-mohiyati, dunyoning diniy manzarasi, diniy va falsafiy qarashlarning o’zaro bog‘liqligi, globallashuv va diniy jaryonlari hamda zamonaviy diniy harakatlar, diniy aqidaparastlik, ekstremizm va terrorizmning davlat va jamiyat xavfsizligaga salbiy ta’sirini bilish va unga qarshi kurashishda nazariy bilimlar va amaliy ko‘nikmalarini shakllantirishdan iborat. Diniy ta’limotlarning tarixi va rivojlanish bosqishlarini o‘rganish, dinning asl mazmuni bilan uning soxta talqinlarini farqlash malakasini shakllantirish;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ekstremizm va terroizmning paydo bo‘lish sabablarini aniqlash, va uning oqibatlarini ijtimoiy-falsafiy jihatdan tahlil qilish;</li> <li>- diniy va dunyoviy jarayonlarga nisbatan mantiqiy va tanqidiy fikrlash ko‘nikmalarini shakllantirish,</li> <li>- diniy aqidaparastlikning profilaktikasi va unga qarshi kurashda egallangan nazariy bilimlarni amaliy hayotda qo‘llash,</li> <li>- talabaning mustaqil ta’lim olishda egallangan bilimlardan foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirishdan iborat.</li> </ul>	4	2
4.	ShT11-210	Sharq tillari (arab/fors tili)	<p>“Sharq tillari” fanini o‘rganish orqali arab-fors yozuvining o‘ziga xos xususiyatlari, fors tilining asosiy grammatik kategoriyalarini o‘zlashtirish bilan bir qatorda eski o‘zbek yozuviga oid bilimlarini yanada mustahkamlaydi, shu bilan bирgalikda mazkur fanni puxta egallah natijasida matnshunoslik, manbashunoslik, xattotlik, tarix, arxeologiya, o‘zbek tilining tarixiy grammatickasi, o‘zbek tili tarixi va qadimgi turkiy tilga oid bilim va ko‘nikmalarini boyitadi, ma’naviy merosimiz hisoblangan qo‘lyozma va toshbosma manbalarni o‘qish, tahlil qilish hamda tadqiq etish ko‘nikmalarini shakllanadi, hozirgi o‘zbek adabiy tilida uchraydigan forsiy o‘zlashmalarni ilmiy tahlil qilish salohiyatiga ega bo‘lish bilan birga fanga daxldor bo‘lgan nazariy va amaliy bilimlar haqida tasavvur va bilimga ega bo‘ladi.</p> <p>Arabi yozuvda yozish va o‘qiy olish, ijtimoiy mavzularda suhbatlasha olish, gazeta va jurnallarni mutolaa qilish, manbalar bilan ishlash, arab imlosidagi qo‘lyozma va toshbosmalarini o‘qish, o‘zbek tilidagi forsiy o‘zlashmalarni tahlil qila olish, ilmiy axborotlar bilan ishlash, ilmiy faoliyatlarini</p>	10	1,2

			jarayonida zarur bo‘lgan asliy manbalardagi kerakli axborotlardan foydalanish malakasiga ega bo‘ladi		
5.	AT1105	Axborot texnologiyalari	Talabalarni zamonaviy axborot tizimlarining nazariy va uslubiy asoslari bilan tanishtirish. Fanni o‘rganish doirasida talabalarda dasturiy vositalar bo‘yicha nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalar shakllanadi. “Axborot texnologiyalari” fani o‘z ichiga elektron hujjatlar, ularni yaratish va qayta ishlash; kompyuter tarmoqlarini qurish tamoyillari; turli dasturiy qobiqlarda kompyuter yordamida loyihalash tizimlaridan foydalanish; kasbiy yo‘nalishdagi vazifalarni bajarishni o‘rganishni oladi.	5	1
6.	O‘F1105	O‘zbek folklori	Xalq og‘zaki ijodi namunalaring sinkretik san’at sifatida xalq ma’naviy hayotida muhim o‘rin tutishini, unda o‘zbek xalqining asrlar davomidagi ijtimoiy, maishiy, madaniy hayoti o‘zining badiiy ifodasini topganligi, o‘zbek xalq og‘zaki ijodi namunalari va ularning janrlar tarkibi, o‘ziga xos xususiyatlari bo‘yicha ilmiy-nazariy ma’lumot berish, o‘zbek xalq og‘zaki ijodi namunalari bilan tanishtirish, folklor namunalarini to‘plash va tahlil qila olish ko‘nikmasini shakllantirish.	5	1
7.	TN11,710	Tilshunoslik nazariyasi	“Tilshunoslik nazariyasi” fani ushbu fanning vujudga kelishi va rivojlanishi; tilning ijtimoiy tabiatи, ijtimoiy vazifalari, til sathlari, tilshunoslik fani bo‘limlari, tilshunoslikda faol qo‘llanadigan terminlar, tilshunoslik fanining tarixi, tilshunoslik maktablari va yo‘nalishlari, tilshunoslik metodlari, lisoniy universaliyalar, lingvistik ta’limotlar va til strukturasi haqida bilim beradi. Tilning grammatisk strukturasи, til va jamiyat, til va tafakkur munosabatlari, til birliklari, nutq birliklari, til birliklari o‘rtasidagi munosabatlar haqida tasavvur hosil qilinadi.	10	1,7
8.	AN11,710	Adabiyotshunoslik nazariyasi	Dastlabki adabiy-nazariy tushinchalar, adabiyotshunoslikning tarlibiy qismlari, badiiy ijod qonuniyatları, adabiy tur va janrlar poetikasi, badiiy asarni qabul qilish va talqin etishning ilmiy-estetik mezonlarini atroflicha o‘rganiladi.	10	1,7
9.	DTIY1105	Davlat tilida ish yuritish	Hujjatchilik tarixi, xususan, sharq hujjatchiligi, hujjat turlari va ish yuritish asoslari, hujjat tili va uslublari haqida bilim beradi. Davlat tilida yoziladigan har qanday huquqiy-meyoriy hujjatlarni shakllantirish va tahrir qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lishlariga erishiladi	5	1
10.	HAJ1205	Hozirgi adabiy jarayon	Hozirgi adabiy jarayonda yuz berayotgan yangilanishlar, taraqqiyot tamoyillaridan xabardor bo‘lish, yaratilayotgan asarlarni janr, mavzu va g‘oya hamda nazariy tushunchalarga bog‘lagan holda tahlil va tanqid qila olish.	5	2

11.	HO'AT13-411	Hozirgi o'zbek adabiy tili	Hozirgi o'zbek adabiy tilining shakllanishi, tarixiy ildizlari, dialektal asosi, taraqqiyotini belgilovchi lingvistik va ekstralengvistik omillar bilan tanishtiradi; hozirgi o'zbek adabiy tilining "Fonetika va fonologiya", "Leksikologiya", "Frazeologiya", "Leksikografiya", "Morfemika va so'z yasalishi", "Morfologiya", "Sintaksis" bo'limlariga oid nazariy bilimlar bilan qurollantiradi, nazariy bilimlarni amaliyotga tatbiq eta olish, o'zbek tili birliklarini nutqda o'z o'rniда, maqsadli qo'llash ko'nikmasini shakllantirishga yordam beradi.	12	3,4
12.	KL1305	Kompyuter lingvistikasi	Kompyuter lingvistikasi – sun'iy intellekt tizimlarini yaratishda intellektual jarayonlarni matematik va kompyuter modellashtirish sohasidagi fan bo'lib, u tabiiy tillarni tavsiflash uchun matematik modellardan foydalanishni o'rganadi. Kompyuter lingvistikasi tabiiy tilni qayta ishslash muammolarini o'rganadi. Kompyuter lingvistikasi mutaxassislari faoliyat sohasi lingvistik axborotni qayta ishslash algoritmlari va amaliy dasturlarini ishlab chiqishdan iborat.	5	3
13.	O'AT13-515	O'zbek adabiyoti tarixi	O'zbek mumtoz adabiyotining milliy madaniyatimiz tarixi va takomilidagi o'rni, adabiy hodisalar, adabiy janrlarning shakllanishi va takomili, tarixiy-adabiy jarayonning taraqqiyot qonuniyatları va ijtimoiy muhit bilan bog'liqligi, milliy uyg'onish davri o'zbek adabiyoti shakllanishining ijtimoiy-tarixiy va adabiy-estetik omillari, yangicha adabiy-estetik tafakkurning yuzaga kelishi sharoiti va sabablariga xos xususiyatlaridan ta'lim beradi.	15	3,4,5
14.	JA12-310	Jahon adabiyoti	Jahon adabiyoti tushunchasi, ilmiy-nazariy kriteriylari, tarixiy shakllanish omillari, davrlari, tipologiya masalalari, Sharq va G'arb adabiyotidagi spesifik umumiylit va individuallik masalalarini o'rganadi; Qadim Shumer, Hind, Misr, Xitoy, Turk, Eron va Yunon adabiyotiga xos miflar, og'zaki va yozma adabiyot namunalari, ularning janr xossalardan xabardor bo'ladi; epos syujeti, kompozitsion xususiyatlari, obrazlar tizimining tarixiy asoslari, dramatik tur genezisi, qadim lirikaning poetik kanonlari, qadimgi romanlar badiiyati, epos va boshqa janrlar bilan poetik aloqadorligi haqida nazariy bilimlarni egallaydi; adabiy oqim, ijodiy metodlar mohiyatini tushunish malakasiga ega bo'ladi.	10	2,3
15.	O'D1406	O'zbek dialektologiyasi	O'zbek shevashunosligi tushunchalari, o'zbek tili qipchoq, qarluq, o'g'uz lahjalarining fonetik, leksik va grammatik, transkripsiya xususiyatlarini, shevalarni tasniflash tamoyillari hamda usullarini bilish	6	4

16.	NSH14-5 10	Navoiyshunoslik	Alisher Navoiyning fenomeni, shaxsiyati, hayot yo‘li, tafakkur dahosi, o‘zbek tili va adabiyoti, millat madaniyati rivojiga qo‘sghan hissasi, ilmiy va ijodiy faoliyati, o‘zbek davlatchiligi va ma’naviyati tarixida tutgan o‘rni, Navoiy asarlarining o‘rganilish tarixi, mazmun-mohiyati, adabiy merosining vazn xususiyatlari, badiiy nasr stilistikasi, ramz, timsol va obrazlar mohiyatini anglash, Navoiy asarlari tili, forsiy merosining badiiyati, ilmiy-filologik, tarixiy, irfoniy, diniy-falsafiy asarlarining o‘ziga xos jihatlari, ma’no qatlamlari, o‘zbek va jahon adabiyotining keyingi rivojiga ko‘rsatgan ta’siri bilan bog‘liq masalalar haqida bilim beriladi.	10	4,5
17.	O‘TT15-6 09	O‘zbek tili tarixi	O‘zbek tilining bir necha yuz yillik shakllanish va taraqqiy etish dinamikasini kuzatish, davrlar osha yetib kelgan qo‘lyozma manbalar va ularning mavjud nashrlaridagi ashyoviy materiallarga suyangan holda fonetik, morfologik, leksik hamda sintaktik xususiyatlari haqida bilim beradi. Tarixiy tilshunoslikning nazariy va amaliy masalalarini tahlil qilish, o‘zbek tili tarixini davrlashtirish masalasiga munosabat bildirish, eski turkiy adabiy til va uning yodgorliklarini tavsiflash, eski o‘zbek adabiy tili va shu tilda bitilgan yozma manbalarni tahlil qilish, o‘zbek tilining fonetik, leksik, grammatik taraqqiyotiga doir ma’lumotlarni umumlashtirish, o‘zbek adabiy tilining shakllanish va rivojlanish bosqichlarini tahlil qilish, o‘zbek adabiy tilining qardosh turkiy tillar bilan munosabatini faktik material asosida yoritish ilmiy-nazariy ma’lumot berishdan iborat.	9	5,6
18.	UP1505	Umumiyyatli pedagogika	Zamonaviy pedagogik fanining nazariy-tarixiy asoslari va o‘qituvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish, O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonunida belgilangan talablar asosida ta’lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real talim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani namoyon eta olishga o‘rgatish. Milliy va innovatsion pedagogik faoliyatni samarali tashkil tishga o‘rgatish: o‘quv-tarbiya jarayonini samarali boshqarish, o‘quv-me’yoriy hujjatlar bilan ishlash hamda ta’lim olganlikni tashxis etish qoninuyat va tamoyillar bilan tanishtirish	9	5,6
19.	UPS1604	Umumiyyatli psixologiya	“Umumiyyatli psixologiya” umumiyyatli psixologik bilimlarni shakllantirish, voqelik va jamiyatdagagi voqeal-xodisalarini shaxsning o‘zida kechadigan jarayonlar va psixologik bilimlarni shakllantirish, ularni jamiyat xayotida umumiyyatli psixologik xodisalar		

			xolatlar va jarayonlarning moxiyatini taxlil etishga, shaxsning kamoloti va unga ta'sir ko'rsatuvchi omillar, uning individual psixologik xususiyatlari. Emotsional va irodaviy sifatlarini tahlil etish		
20.	YO'A1304	Yangi o'zbek adabiyoti	Yangi o'zbek adabiyoti tarixining taraqqiyot tamoyillari, davr adabiyotini yuzaga keltirgan omillar, qonuniyatlar, o'ziga xos xususiyatlari o'rganish malakasi va bilimiga ega bo'lish; o'zbek adabiyoti taraqqiyotining asosiy yo'nalishlarini belgilash	4	6
21.	QA1304	Qiyosiy adabiyotshunoslik	Qadimgi sharq va g'arb adabiyotining mushtarak va o'ziga xosligini belgilash, jahon adabiy-estetik tafakkuriga doir eng sara asarlarni qiyosiy-tipologik aspektda o'rganish, tipologiya, adabiy aloqa, adabiy ta'sir, tarjimashunoslilik, tarjima nazariyasi, tarjima amaliyoti kabilarning ilmiy kuzatish malakasiga ega bo'ladi.	4	6
22.	OTAO'M13 ,4-10	O'zbek tili va adabiyotini o'qitish metodikasi	"O'zbek tili va adabiyotini o'qitish metodikasi" o'qitishning eng qulay va zamonaviy metodlarini ta'limning turli bosqichlarida qo'llay olish to'g'risidagi, ona tili va adabiyot o'qituvchisining kasbiy faoliyatiga doir dastlabki bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish; bo'lajak o'qituvchilarga qo'yiladigan kasbiy talablar asosida ona tili fanini zamon talablari darajasida o'qitishning samarali shakl va usullari, metodlari hamda texnologiyalari haqidagi nazariy bilimlarni o'zlashtirish, ularni amaliyotga tatbiq qilishning pedagogik-metodik imkoniyatlari haqidagi bilimlar majmuidir.	10	6,7
23.	O'TT 1405	O'zbek tilshunosligi tarixi	O'zbek tilshunosligining taraqqiyot bosqichlari, ilmiy yo'nalishlar, mакtablar, ilmiy paradigmalar haqida ma'lumot beradi. Boshqa tilladagi ilmiy maktablarning ta'iri masalasiga oydinlik kiritiladi.	5	7
<b>Tanlov fanlari</b>					
24.	AMPK 2305	Aruz va mumtoz poetikaga kirish	"Aruz va mumtoz poetikaga kirish" fani talabalarga aruz vaznining o'ziga xos xususiyatlari, aruz tarixi haqida, aruz vaznining nazariy asoslari, qisqa, cho'ziq va o'ta cho'ziq hijolarning bir-biridan farqi, rukn va bahr tushunchalari, musta'mal bahrlar; mumtoz she'r shakllari, badiiy san'atlar, qofiya ilmi haqida ta'lim beradi.	5	3
25.	TXAT 2305	Turkiy xalqlar adabiyoti tarixi	Turkiy xalqlar adabiyoti, xususan, turk, ojarkayjon, qozoq, qиргиз, turkman adabiyoti to'g'risida ma'lumotga ega bo'lish, bu xalqlar adabiyoti namoyandalari hayoti va ijodi, folklori yozma adabiyoti namunalaridan xabardor bo'ladi	5	3
26.	BMLT 2405	Badiiy matnning lisoniy tahlili	O'zbek tilshunosligida matn, xususan, badiiy matnning semantik-sintaktik va lingvistik mexanizmlari, o'zbek tilining mohiyati va uning yetakchi vazifalarining namoyon bo'lish	5	4

			qonuniyatlarini, o'zbek tilining badiiy imkoniyatlarini namoyon bo'lishi haqida ma'lumot beradi		
27.	O'ATT 2505	O'zbek adabiy tanqidi tarixi	Munaqqidlar, adib-munaqqidlarning faoliyati, adabiy tanqidchilikdagi janrlar va uslublar masalasi tadqiq qilish orqali tanqidiy qarashni shakllantirish	5	5
28.	SOTL 2605	Sotsiolingvistik a	Til va jamiyatning o'zaro uzviy munosabati, tilning falsafa, ijtimoiy psixologiya, etnografiya bilan bog'liq jihatlari, tilning ijtimoiy tabiatini tahlil qiluvchi soha ekanligi, tilning ijtimoiy tabiatini yoritishda tarixiylik, hayotiylik, me'yoriylik, hududiylik mezonlariga amal qilish omillari bilan tanishtiradi; tilshunoslik nazariyasi faniga oid nazariy bilimlar bilan qurollantiradi, nazariy bilimlarni amaliyotga tatbiq eta olish, o'zbek tili birliklarini nutqda o'z o'rnida, maqsadli qo'llash ko'nikmasini shakllantirishga yordam beradi.	5	5
29.	O'T 2705	O'zbek terminologiyasi	O'zbek terminologiyasining shakllanish va taraqqiy etish bosqichlari, o'z va o'zlashgan qatlam leksikasiga oid dastlabki bilimlar beriladi. Lug'at bilan ishslash, terminlarni amaliy tahlil qila olish, leksema va termin o'rtaсидаги farqlarni bilishi nazarda tutilgan.	5	6
30.	O'M2705	O'zbek mifologiyasi	Turkiy miflarning paydo bo'lishi tarxi, rivojlanish jarayoni, mifologik obrazlar tahlili, bugungi kun xalq og'zaki ijodidagi ko'rinishlari tahlillar asosida ko'rsatiladi	5	7
31.	O'TS2705	O'zbek tili stilistikasi	O'zbek tilining uslublari, ularning qo'llanilish doirasi, o'ziga xos xususiyatlari, o'zbek adabiy tili bilan munosabati masalalari haqida bahs yuritiladi.	5	7

#### 60230100 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti (ingliz, fransuz,nemis tillari)

#### Majburiy fanlar

1.	TMK1105	Tarjimonlik mutaxassisligiga kirish	Tarjima nazariyasini o'qitishda namunaviy innovatsion texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo'llash	5	1
2.	AT1105	Axborot texnologiyalari	Axborot yig'ish, saqlash, qayta ishslash va ulardan foydalinish usullarini, shuningdek, dasturlash tillari, til korpuslarini egallagan bo'lishi, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil axborot texnologiyalari va Internet tarmog'idan foydalana olishi	5	1
3.	MSh1105	Rus tili	Rus tilining nutqiy faoliyat turlarini, ya'ni fikrini og'zaki va yozma ifoda eta olishi, tinglab va o'qib tushinish kabi ko'nikmalarga yetarlicha darajada ega bo'lish.	5	1
4.	XTAF1105	Asosiy xorijiy til amaliy fonetikasi	Xorijiy tilning nutqiy faoliyat turlarini, ya'ni fikrini og'zaki va yozma ifoda eta olishi, tinglab va o'qib tushinish kabi ko'nikmalarga yetarlicha darajada ega bo'lishi, ingliz tilining til strukturalarini, ya'ni grammatik, fonetik va leksik me'yorlari haqida yetarlicha bilim, ko'nikmalarga ega bo'lish	5	1

5.	AXT11-735	Asosiy xorijiy til I, II, III, IV, V, VI, VII	Xorijiy va nodavlat korxona hamda tashkilotlarda ish faoliyatini olib boorish uchun rus tilida muloqot qila olishi; axborot yig‘ish, saqlash, qayta ishslash va ulardan foydalanish usullarini, shuningdek, dasturlash tillari, til korpuslarini egallagan bo‘lishi, o‘z kasbiy faoliyatida mustaqil axborot texnologiyalari va internet tarmog‘idan foydalana olishi.	35	1-7
6.	TNA11-735	Tarjima nazariyasini o‘qitishda namunaviy innovatsion texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo‘llash	Tarjima nazariyasini o‘qitishda namunaviy innovatsion texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo‘llash	35	1-7
7.	TSh1205	Tilshunoslik	O‘zbek tilidan rus tiliga va aksincha, rus tilidan o‘zbek tiliga turli matnlarni, badiiy asarni erkin tarjima qila olish, o‘zbek zamonaviy va mumtoz adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish.	5	2
8.	O‘EYT1204	O‘zbekistonnin g eng yangi tarixi	O‘zbekiston tarixiy rivojlanishining asosiy bosqichlari va qonuniyatları, fuqarolik pozitsiyasini shakllantirish va vatanparvarlikni rivojlantirish uchun zamonaviy dunyodagi o‘rnini va rolini tahlil qila olish;	4	2
9.	DSh1204	Dinshunoslik	Diniy va milliy qadriyatlarning <u>tarixan mushtarakligi</u> , ularning umuminsoniy qadriyatlar bilan uyg‘unligini <u>tushuntirish</u> , ularda diniy bag‘rikenglik <u>madaniyatini</u> , dinga nisbatan to‘g‘ri yondashuvni shakllantirish va jamiyat uchun yuksak ma’naviyatli kadrlarni tayyorlash	4	2
10.	HO‘AT12-520	Hozirgi o‘zbek adabiy tili I, II, III, IV	O‘zbek tilidan rus tiliga va aksincha, rus tilidan o‘zbek tiliga turli matnlarni, badiiy asarni erkin tarjima qila olish, o‘zbek zamonaviy va mumtoz adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish.	20	2-5
11.	XTAG1305	Asosiy xorijiy til amaliy grammatikasi	O‘zbek, rus va xorijiy tillarda, shu jumladan, professional mavzularda og‘zaki va yozma nutqni mantiqiy jihatdan to‘g‘ri, asosli va aniq qurish, shaxsiy va boshqa tadqiqotchilarning asosli ilmiy natijalarini omma oldida taqdim etish, munozaralar olib borish;	5	3
12.	O‘A13-620	O‘zbek adabiyoti I, II, III, IV	O‘zbek zamonaviy va mumtoz adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish; –qiyoziy adabiyotshunoslik, adabiyot nazariyası, o‘zbek va jahon adabiyoti, o‘zbek va jahon adabiyoti namoyondalari va ularning ijodi haqida tasavvurga ega bo‘lishi	20	3-6
13.	F1404	Falsafa	Dunyoqarash bilan bog‘liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo‘lishi, mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga ola bilish	4	4
14.	JA1404	Jahon adabiyoti	Jahon adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish qiyoziy adabiyotshunoslik, adabiyot	4	4

			nazariyasi, o‘zbek va jahon adabiyoti, o‘zbek va jahon adabiyoti namoyondalari va ularning ijodi haqida tasavvurga ega bo‘lishi		
15.	XTL1505	Xorijiy til leksikologiyasi	Rus tilining stilistikasi, uslubiyot me’yorlari, diskurs tahlili, shuningdek, leksikologik, semantik va qiyosiy tipologik asoslari haqida umumiy tasavvur, bilimlarga ega bo‘lishi.	5	5
16.	XTS1604	Xorijiy til stilistikasi	Rus tilining stilistikasi, uslubiyot me’yorlari, diskurs tahlili, shuningdek, leksikologik, semantik va qiyosiy tipologik asoslari haqida umumiy tasavvur, bilimlarga ega bo‘lishi.	4	6
17.	IChT16-710	Ikkinchchi chet tili I, II	Ikkinchchi chet tili sifatida xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid xujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, erkin muloqot qila olishi	10	6-7
18.	SMT16-709	Sohaviy matnlar tarjimasi I, II	Tarjimalarni tahrir qila olish va tanqidiy maqolalar yoza olish; tarjimadagi adabiyotshunoslik va tilshunoslik nuqtai nazaridan yondoshuvlarni farqlay bilish; tarjima metodlarini bilish va ularni amaliyotda qo‘llash;	9	6-7

#### **Tanlov fanlari**

19.	MMIO‘230 5	Mutolaa madaniyati va ifodali o‘qish	Muloqot jarayonida o‘rganilayotgan tillarning til va nutq normalariga muvofiq turli xil funksional yo‘nalishdagi og‘zaki va yozma matnlarni idrok etish va yaratishning kognitiv va kommunikativ ko‘nikmalarini qo‘llay olish;	3	5
20.	O‘F2505	O‘zbek folklori	Har qanday turdagи hujjatlarni, matnlarni yozma tarjima qila olishi;		
21.	RHT2505	Rasmiy hujjatlar tarjimasi	ijtimoiy-iqtisodiy, huquqiy, texnik, tibbiyot, kimyo, sanoat, ishlab chiqarish kabi sohalarga, shuningdek, iqtisodiyotning boshqa tarmoqlariga tegishli terminlarni o‘zbek tilidan xorijiy tilga va aksincha, xorijiy tildan o‘zbek tiliga tarjima qila olishi	5	5
22.	TT2505	Terminlar tarjimasi	Qiyosiy adabiyotshunoslik, adabiyot nazariyasi, o‘zbek va jahon adabiyoti, o‘zbek va jahon adabiyoti namoyondalari va ularning ijodi haqida tasavvurga ega bo‘lishi	7	5
23.	QA2705	Qiyosiy adabiyotshunoslik	Ma’lum bir ijtimoiy sohada ish faoliyatiga oson moslashish va muvaffaqiyatlarga erishish uchun madaniyatlararo muloqot va yetakchilik (liderlik) layoqat, ko‘nikmalariga ega bo‘lish;		
24.	NSH2705	Navoiyshunoslik	Tilning stilistikasi, uslubiyot me’yorlari, diskurs tahlili, shuningdek, leksikologik, semantik va qiyosiy tipologik asoslari haqida umumiy tasavvur, bilimlarga ega bo‘lishi;		
25.	N2705	Tarjimada madaniyatlararo muloqot	Ma’lum bir ijtimoiy sohada ish faoliyatiga oson moslashish va muvaffaqiyatlarga erishish uchun madaniyatlararo muloqot va yetakchilik (liderlik)		
26.	QT2705	Qiyosiy tipologiya	Ma’lum bir ijtimoiy sohada ish faoliyatiga oson moslashish va muvaffaqiyatlarga erishish uchun madaniyatlararo muloqot va yetakchilik (liderlik)	7	5

			layoqat, ko'nikmalariga ega bo'lish;		
<b>60230100 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti(rus tili)</b>					
<b>Majburiy fanlar</b>					
1.	AT1105	Axborot texnologiyalari	Axborot yig'ish, saqlash, qayta ishslash va ulardan foydalinish usullarini, shuningdek, dasturlash tillari, til korpuslarini egallagan bo'lishi, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil axborot texnologiyalari va Internet tarmog'idan foydalana olishi	5	1
2.	TMK1105	Tarjimonlik mutaxassisligig a kirish	Tarjima haqidagi nazariy bilimlardan foydalana olish, tarjimaning ayrim turlari va ularning o'ziga xos xususiyatlari, shuningdek, tarjima faoliyatining turlarida tarjima strategiyalari, usullari va tizimi haqida bilimlarga ega bo'lish hamda qo'llay olish;	5	1
3.	MSh1105	Mamlakatshunoslik	Ijtimoiy ahamiyatga ega hodisalar va jarayonlarni, shu jumladan, siyosiy va iqtisodiy xarakterdagি hodisalarни, dunyoqarash va falsafiy muammolarni tahlil qilish, ijtimoiy va kasbiy muammolarni hal qilishda gumanitar, ijtimoiy va iqtisodiy fanlarning asosiy qoidalari va usullarini qo'llay olish;	5	1
4.	RTAF1105	Rus tili amaliy fonetikasi	Tilning nutqiy faoliyat turlarini, ya'ni fikrini og'zaki va yozma ifoda eta olishi, tinglab va o'qib tushinish kabi ko'nikmalarga yetarlicha darajada ega bo'lishi, ingliz tilining til strukturalarini, ya'ni grammatic, fonetik va leksik me'yorlari haqida yetarlicha bilim, ko'nikmalarga ega bo'lish	5	1
5.	IRT11-735	Integrallashgan rus tili I, II, III, IV, V, VI, VII	Rus tilining nutqiy faoliyat turlarini, ya'ni fikrini og'zaki va yozma ifoda eta olishi, tinglab va o'qib tushinish kabi ko'nikmalarga yetarlicha darajada ega bo'lish	35	1-7
6.	TNA11-735	Tarjima nazariyasi va amaliyoti	Tarjima nazariyясини о'qitishda namunaviy innovatsion texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo'llash	35	1-7
7.	TSh1205	Tilshunoslik	O'zbek tilidan rus tiliga va aksincha, rus tilidan o'zbek tiliga turli matnlarni, badiiy asarni erkin tarjima qila olish, o'zbek zamonaviy va mumtoz adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish.	5	2
8.	O'EYT1204	O'zbekistonning eng yangi tarixi	O'zbekiston tarixiy rivojlanishining asosiy bosqichlari va qonuniyatları, fuqarolik pozitsiyasini shakllantirish va vatanparvarlikni rivojlantirish uchun zamonaviy dunyodagi o'rni va rolini tahlil qila olish;	4	2
9.	F1204	Falsafa	Dunyoqarash bilan bog'liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo'lishi, mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga ola bilish	4	2
10.	HO'AT12-520	Hozirgi o'zbek adabiy tili I, II, III, IV	O'zbek tilidan rus tiliga va aksincha, rus tilidan o'zbek tiliga turli matnlarni, badiiy asarni erkin tarjima qila olish, o'zbek zamonaviy va mumtoz adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish.	20	2-5

11.	RTAG1305	Rus tili amaliy grammatikasi	Ma’noviy, leksik, terminologik va stilistik-grammatik tuzatishlar kiritish, tarjima sifatini tekshirish va uning tarjima maqsadlariga mosligini aniqlash	5	3
12.	O‘A13-409	O‘zbek adabiyoti I, II	O‘zbek zamonaviy va mumtoz adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish; –qiyosiy adabiyotshunoslik, adabiyot nazariyasi, o‘zbek va jahon adabiyoti, o‘zbek va jahon adabiyoti namoyondalari va ularning ijodi haqida tasavvurga ega bo‘lishi	9	3-4
13.	IChT13-620	Ikkinci chet tili I, II, III, IV	Ikkinci chet tili sifatida xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid xujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, erkin muloqot qila olishi	20	3-6
14.	DSh1404	Dinshunoslik	Diniy va milliy qadriyatlarning <u>tarixan mushtarakligi</u> , ularning umuminsoniy qadriyatlar bilan uyg‘unligini <u>tushuntirish</u> , ularda diniy bag‘rikenglik <u>madaniyatini</u> , denga nisbatan to‘g‘ri yondashuvni shakllantirish va jamiyat uchun yuksak ma’naviyatli kadrlarni tayyorlash	4	4
15.	JA1505	Jahon adabiyoti	Jahon adabiyoti namunalarini bevosita rus tiliga tarjima qilish qiyosiy adabiyotshunoslik, adabiyot nazariyasi, o‘zbek va jahon adabiyoti, o‘zbek va jahon adabiyoti namoyondalari va ularning ijodi haqida tasavvurga ega bo‘lishi	5	5
16.	RTL1604	Rus tili leksikologiyasi	Rus tilining stilistikasi, uslubiyot me’yorlari, diskurs tahlili, shuningdek, leksikologik, semantik va qiyosiy tipologik asoslari haqida umumiy tasavvur, bilimlarga ega bo‘lishi.	4	6
17.	SMT16-710	Sohaviy matnlar tarjimasI I, II	Tarjimalarni tahrir qila olish va tanqidiy maqolalar yoza olish; tarjimadagi adabiyotshunoslik va tilshunoslik nuqtai nazaridan yondoshuvlarni farqlay bilish; tarjima metodlarini bilish va ularni amaliyotda qo‘llash;	10	6-7
18.	RTS1705	Rus tili stilistikasi	Rus tilining stilistikasi, uslubiyot me’yorlari, diskurs tahlili, shuningdek, leksikologik, semantik va qiyosiy tipologik asoslari haqida umumiy tasavvur, bilimlarga ega bo‘lishi.	5	7

#### Tanlov fanlar

19.	MMIO‘250 5	Mutolaa madaniyati va ifodali o‘qish	Muloqot jarayonida o‘rganilayotgan tillarning til va nutq normalariga muvofiq turli xil funksional yo‘nalishdagi og‘zaki va yozma matnlarni idrok etish va yaratishning kognitiv va kommunikativ ko‘nikmalarini qo‘llay olish;	3	5
20.	TMM2505	Tarjimada madaniyatlararo muloqot			
21.	RHT2604	Rasmiy hujjatlar tarjimasI	Har qanday turdagI hujjatlarni, matnlarni yozma tarjima qila olishi; – ijtimoiy-iqtisodiy, huquqiy, texnik, tibbiyot, kimyo, sanoat, ishlab chiqarish kabi sohalarga, shuningdek, iqtisodiyotning boshqa tarmoqlariga	6	4
22.	TT2604	Terminlar tarjimasI			

			tegishli terminlarni o‘zbek tilidan rustilga va aksincha, rus tildan o‘zbek tiliga tarjima qila olishi		
23.	QA2705	Qiyosiy adabiyotshunoslik	Ma’lum bir ijtimoiy sohada ish faoliyatiga oson moslashish va muvaffaqiyatlarga erishish uchun madaniyatlararo muloqot va yetakchilik (liderlik) layoqat, ko‘nikmalariga ega bo‘lish; Tilning stilistikasi, uslubiyot me’yorlari, diskurs tahlili, shuningdek, leksikologik, semantik va qiyosiy tipologik asoslari haqida umumiylashtirish, bilimlarga ega bo‘lishi;		
24.	QT2705	Qiyosiy tipologiya	Ma’lum bir ijtimoiy sohada ish faoliyatiga oson moslashish va muvaffaqiyatlarga erishish uchun madaniyatlararo muloqot va yetakchilik (liderlik) layoqat, ko‘nikmalariga ega bo‘lish;	7	5
25.	O‘F2705	O‘zbek folklori	Alisher Navoiyning boy adabiy va ilmiy merosi yuzasidan ta’lim berish orqali talaba yoshlarda yuksak ma’naviyat va ma’rifatni tarbiyalash.		
26.	NSh2705	Navoiyshunoslik	Ijtimoiy, etnik, konfessional, madaniy va boshqa farqlarni bag‘rikenglik bilan qabul qilish, kasbiy muammolarni hal qilishda hamkorlikni ta’minalash uchun madaniyatlararo o‘zaro ta’sirning turli shakllarini amalga oshira olish;	7	5

#### **60230300 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili)**

##### **1.00 Majburiy fanlar**

1.	O‘YT 2 04	O‘zbekistonning eng yangi tarixi	Vatan tarixini bilish, milliy va umuminsoniy qadriyatlar bo‘yicha o‘z nuqtai nazarini bayon etish hamda ilmiy asoslay olish, milliy g‘oya asosida faol hayotiy o‘rinni egallash.	4	2
2.	FAL 2 04	Falsafa	Dunyoqarash bilan bog‘liq falsafiy bilimlarga ega bo‘lish, mustaqil tahlil qila olish, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olish; komil inson obrazini shakllantirishda milliy g‘oya va milliy mafkuraning rolini bilish.	4	2
3.	Din 2 04	Dinshunoslik	Dunyo dinlari tarixi, dinlarning kelib chiqishi, dinning ijtimoiy hayotdagi o‘rni. Talabalarga zamonaviy dunyodagi dinniy qarashlar haqida ma’lumot berish.	4	2
4.	AT 1 05	Axborot texnologiyalari	Talabalarga zamonaviy axborot texnologiyalari, elektron axborot tizimlari, qidiruv tizimlari, kompyuter grafikasi, ma’lumotlar bazasini yaratish va ular ustida ishlay olish imkoniyatlari haqida batafsil ma’lumotlar beriladi.	5	1
5.	XT 1 05	Xorijiy til (ingliz tili)	Ingliz tilida o‘z fikrini og‘zaki va yozma tarzda bayon qila olishi; o‘rtacha murakkablikdagi audio va video ma’lumotlarni tarjima va tahlil qila olishi; o‘zi uchun eng muhim bo‘lgan tajriba sohalari bilan bog‘liq jumlalarni va tez-tez ishlataladigan iboralarni tushuna olishi (masalan, shaxsiy va oilaviy ma’lumotlar, xaridlar, diqqatga sazovor joylar, ish va boshqalar); oddiy, kundalik vazifalarni bajarishda	5	1

			muloqot qila olishi; o'zining o'tmishi, atrof-muhit va bevosita ehtiyojlari bilan bog'liq masalalarни sodda qilib tasvirlay olishi; o'z mutaxassisligiga aloqador turli xil materiallarni tushuna olishi; o'ziga tanish bo'lgan yoki shaxsiy qiziqishlari bo'lgan mavzular bo'yicha sodda, izchil matnlar yarata olishi.		
6.	MFAT 1-6 30	Mumtoz fors, arab tili	Mumtoz arab tili va mumtoz fors tilini bilish ko'nikmasi orqali mumtoz matnlarni o'qiy olish va tahlil qilish malakasini shakllantirish;	30	1-6
7.	EO'TYT 1 05	Eski o'zbek tili va yozuvi tarixi	eski o'zbek tili va yozuvini o'qish va yoza olish ko'nikmasini hosil qilish va shu orqali nasx xatidagi soda qo'lyozma va toshbosma matnlarni o'qiy olish malakasini shakllantirish, ularni bir-biridan ajrata olish ko'nikmasini shakllantirish;	5	1
8.	ANAM 7 05	Alisher Navoiy asarlari matnshunosligi	Navoiy asarlarini o'rganish, qo'lyozmalari va ularning nusxalarini qiyoslash, nashriy nusxalardagi xatoliklarni aniqlash, shoir g'azallarida yashiringan ma'nolarni to'g'ri tahlil qilish ko'nikmasiga ega bo'lish;	5	7
9.	TK 1 05	Tilshunoslikka kirish	Tilshunoslik tarixi, nazariya va metodlari, sohadagi turli maktablar, olimlarning konsepsiya va ilmiy yondashuvlarini bilish; o'zbek tilshunosligi, umumiyl Tilshunoslikka oid bilimlarni egallash, til fanlarining dolzarb masalalarini ilg'ay olish, ilmiy faoliyatda qo'llay bilish	5	1
10.	O'AT 1-3 15	O'zbek adabiyoti tarixi	O'zbek adabiyoti tarixining shakllanish va taraqqiyot bosqichlari, unga yondashuvlar, adabiyot tarixini o'rganishning metodologik asoslari va uni davrlashtirish tamoyillarini bilish; milliy uyg'onish adabiyotida qadimchilar va jadid adabiyoti vakillarining mushtarak hamda farqli xususiyatlari anglash.	15	1-3
11.	HO'AT 2-4 14	Hozirgi o'zbek adabiy tili	Hozirgi o'zbek adabiy tili sathlari va ularning birliklarini farqlash, hozirgi o'zbek adabiy tilidagi lisoniy birliklar, munosabatlar hamda ular turlarining ilmiy asoslarini bilish.	14	2-4
12.	XS 3-6 20	Xattotlik san'ati	xattotlik san'ati, yozuv tarixi, xat turlari: nasx, ta'liq, riqo, rayxoniy, devoniy, kufiy kabilarning yozuv uslubi va metodikasini o'rgatish, ularni san'at darajasida yozish malakasini shakllantirish;	20	3-6
13.	MAM 3-7 25	Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik	matnshunoslik va adabiy manbashunoslikning nazariy asoslarini o'rgatish, manbalarni qo'lyozma va toshbosma matnlarning farqli jihatlarini aniqlash, qolyozmalarni o'qish va tadqiq qilish malakasini shakllantirish, atributsiya, ateteza, gloss, interpolyatsiya kabi matnshunoslikning tadqiq usullaridan foydalangan holda qo'lyozma matnlarni	25	3-7

			tadqiq va tavsif qilish, yurtimizda yashab o‘tgan ijodkorlarning qo‘lyozmalarini tadqiq qilish orqali yangi asarlarini topish, fanga ma’lum bo‘lmagan ijodkorlarni kashf etish;		
14.	O‘TAO‘M 5-6 10	O‘zbek tili va adabiyotini o‘qitish metodikasi	Ona tilidan zamonaviy dasturlar va darsdan tashqari mashg‘ulotlar mazmuni, ta’limga doir meyoriy hujjatlar bilish; mashg‘ulotlarda mavzuni o‘quvchilar yosh xususiyatidan kelib chiqib o‘tish usullari borasida zamonaviy bilimlar, pedagogik mahorat va axborot texnologiyalaridan unumli foydalanish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.O‘zbek adabiyot fanidan zamonaviy dasturlar va darsdan tashqari mashg‘ulotlar mazmuni, adabiy ta’limga doir meyoriy hujjatlarni bilish, o‘qitishning samaradorligi va natijaviyligini ta’minlash maqsadida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari vositalarini tizimli, mantiqiy ketma-ketlikda qo‘llash qobiliyatini tarkib toptirishi.	10	5,6
15.	AI 6 04	Aruz ilmi va mumtoz poetika	aruz vazni va uning qoidalari, mumtoz she’riy asarlarning o‘lchovini aniqlash va mumtoz janrlar badiiyatini o‘rganish; islomgacha bo‘lgan Sharq adabiyotshunosligi manbalari, adabiy oqim va yo‘nalishlar, adabiyotshunoslik janrlarining genetik ildizlari va qo‘llanilish mohiyatini tushunish; tasavvufning nazariy manbalari, Markaziy Osiyodagi tasavvuf tariqatlari, badiiy asarlar tarkibidagi irfoniy va tasavvufiy g‘oyalarni anglash, ramz va timsollarning ma’nolarini sharhlash bo‘yicha tushunchaga ega bo‘lish	4	6
16.	AA 705	Adabiyotshunoslik asoslari	Adabiyotning o‘ziga xos xususiyatlari, badiiy obraz, badiiy tasvir vositalari, adabiy tur va janrlarni; adabiyotshunoslik ilmi va adabiy jarayondagi nazariy masalalarni; badiiy asarning shakl va mazmuni, she’riy tizimga oid nazariyalarni puxta o‘zlashtirish.	5	7
<b>2.00 Tanlov fanlar</b>					
17.	302 AT 1 5	Turkiy yozma yodgorliklar tili	qadimiy qo‘lyozma va toshbosma manbalardagi matn tarixini tahlil etishda muammoni to‘g‘ri qo‘yish, manbashunoslik va matnshunoslik yo‘nalishidagi talabalarga adabiy merosimiz tarkibiga kiruvchi asarlar tilining <i>tuzilishi</i> va ularning bugungi adabiy til meyorlari bazasida <i>tushunilishi</i> nazariy-amaliy tizim asosida o‘rgatish	5	1
18.	302 I-UМ 1 5	Lug‘atshunoslik	Mumtoz adabiy matnlarga tegishli so‘zlar lug‘atini tarkib qilish, uni o‘rganish hamda tadqiq etish		
19.	302 MMG 2 5	Mumtoz matn grammatisasi	Talabalarga zamonaviy axborot texnologiyalari, elektron axborot tizimlari, qidiruv tizimlari, kompyuter grafikasi, ma’lumotlar bazasini yaratish va ular ustida ishlay olish imkoniyatlari haqida	5	1

			batafsil ma'lumotlar beriladi.		
20.	302 O'TTG 2 5	O'zbek tilining tarixiy grammatikasi	Umumiyoq o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi bilan uzviylik hamda uzluksizlikni inobatga olgan holda bilishning matematik usullari, murakkab iqtisodiy tizimlar va jarayonlarni modellashtirish tamoyillari, informatika hamda axborot to'plash, ularni qayta ishslash va uzatish usullarining jamiyatdagi o'rni va ahamiyati haqida tasavvurlarni hosil qilish.		
21.	302 IMT 3 4	Islom madaniyati tarixi	Talabalarga zamonaviy axborot texnologiyalari, elektron axborot tizimlari, qidiruv tizimlari, kompyuter grafikasi, ma'lumotlar bazasini yaratish va ular ustida ishlay olish imkoniyatlari haqida batafsil ma'lumotlar beriladi.	2	2
22.	302 IT 3 4	Islom tamadduni	talabalarga berilmoqchi bo'lgan dars, bilim, ma'lumotning tez, tushunarli va yodda qolarli bo'lishini ta'mirlovchi ta'lim usuli. Mediasavodxonlik, mediamadaniyatni tadqiq etish		
23.	302EO'YM 3 4	Eski o'zbek yozuvni manbalarini o'qish va tushunish amaliyoti	Sog'lam turmush tarzini shakllantirish, jismonan baquvvat bo'lish uchun sport bilan shug'ullanib borish zarurati, o'zini jismonan takomillashtirish to'g'risida tasavvurga ega bo'lish.	2	2
24.	302QMIA 3 4	Qo'lyozma manbalar bilan ishslash amalyoti	Sog'lam turmush tarzini shakllantirish, jismonan baquvvat bo'lish uchun sport bilan shug'ullanib borish zarurati, yosh fiziologiyasi va gigiyenasini to'g'ri o'rganish, o'zini jismonan takomillashtirish to'g'risida tasavvurga ega bo'lish.	2	
25.	302AIA 4 4	Adab ilmi asoslari	matnshunoslikning tushunchaviy apparati, mumtoz va zamonaviy matn qo'lyozmalarini qiyosiy o'rganish asoslari, tayanch nusxani belgilash tamoyillari, mukammal nusxani yaratish usullari, keyingi tadqiqotlar uchun asos bo'ladigan qarashlar tizimini yaratish kabi masalalarni kompleks tadqiq etish	5	3
26.	302 MP 4 4	Mumtoz poetika	matnshunoslikning tushunchaviy apparati, mumtoz va zamonaviy matn qo'lyozmalarini qiyosiy o'rganish asoslari, tayanch nusxani belgilash tamoyillari, mukammal nusxani yaratish usullari, keyingi tadqiqotlar uchun asos bo'ladigan qarashlar tizimini yaratish kabi masalalarni kompleks tadqiq etish	5	4
<b>60230600 - Noshirlilik ishi</b>					
<b>Majburiy fanlar</b>					
1.	NA1105	Noshirlilik asoslari	adabiyotshunoslik va tilshunoslikni bog'lovchi matnshunoslik ilmining bakalavr bosqichida o'rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, malaka va ko'nikmasi hosil qilish, so'nggi davrlarda qadimiy qo'lyozma manbalarni	4	5

			o‘rganish bo‘yicha hukumatimiz tomonidan e’lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug‘ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
2.	NIAT1105	Noshirlik ishida axborot texnologiyalari	matnshunoslikning tushunchaviy apparati, mumtoz va zamonaviy matn qo‘lyozmalarini qiyosiy o‘rganish asoslari, tayanch nusxani belgilash tamoyillari, mukammal nusxani yaratish usullari, keyingi tadqiqotlar uchun asos bo‘ladigan qarashlar tizimini yaratish kabi masalalarni kompleks tadqiq etish	5	1
3.	O‘TL1105	O‘zbek terminologiyasi va leksikografiyası	Ingliz tilida o‘z fikrini og‘zaki va yozma tarzda bayon qila olishi; o‘rtacha murakkablikdagi audio va video ma’lumotlarni tarjima va tahlil qila olishi; o‘zi uchun eng muhim bo‘lgan tajriba sohalari bilan bog‘liq jumlalarni va tez-tez ishlataladigan iboralarni tushuna olishi (masalan, shaxsiy va oilaviy ma’lumotlar, xaridlar, diqqatga sazovor joylar, ish va boshqalar); oddiy, kundalik vazifalarni bajarishda muloqot qila olishi; o‘zining o‘tmishi, atrof-muhit va bevosita ehtiyojlari bilan bog‘liq masalalarni sodda qilib tasvirlay olishi; o‘z mutaxassisligiga aloqador turli xil materiallarni tushuna olishi; o‘ziga tanish bo‘lgan yoki shaxsiy qiziqishlari bo‘lgan mavzular bo‘yicha sodda, izchil matnlar yarata olishi.	8	6-7
4.	MShA1105	Matnshunoslik asoslari	Rus tilidagi ma’lumotlarni og‘zaki va yozma ravishda tushunish hamda so‘zlashish ko‘nikmalarini hosil qilish	5	1
5.	WD11-210	Web dizayn (I qism)	Mumtoz adabiyotning o‘ziga xos jihatlari, tarixi, adabiy matnlarning poetik adabiyotga ta’siri masalalarini o‘rganish, adabiyot qoidalarini puxta o‘rganish	4	1
		Web dizayn (II qism)	Mumtoz adabiyotning o‘ziga xos jihatlari, tarixi, adabiy matnlarning poetik adabiyotga ta’siri masalalarini o‘rganish	4	7
6.	HO‘AT11-315	Hozirgi o‘zbek adabiy tili (I qism)	Hozirgi o‘zbek tilining shakllanishi, fonologik, leksik, frazeologik, morfologik va sintaktik sath birliklari, ularning xususiyatlari; tilning fonologik, leksik, frzaeologik, morfemik, so‘z yasalishi, morfologik va sintaktik sath birliklarining xususiyatlarini, til birliklairni fonologik, leksik, frazeologik, morfemik, so‘z yasalishi, morfologik va sintaktik jihatdan tahlil qila olishni o‘rganishadi	5	1
		Hozirgi o‘zbek adabiy tili (II qism)	5	2	
		Hozirgi o‘zbek adabiy tili (III qism)	5	3	
7.	IM1205	Imlo muammolari	hozirgi o‘zbek adabiy tilining yozuv tizimlarida, hususan, grafikasi va imlosida shu vaqtgacha yuzaga kelgan turli muammoli holatlar bilan talabalarni tanishtirish, ularda imlodagi munozarali masalalarga ijodiy munosabat ko‘nikmalarini shakllantirish	5	2
8.	F1205	Falsafa	Falsafa fani to‘g‘risidagi ilmiy, nazariy va amaliy	4	2

			bilimlarini shakllantirish		
9.	O'EYT1204	O'zbekiston eng yangi tarixi	Yangi O'zbekiston strategiyasining maqsad va vazifalari, asosiy yo'nalishlarini tushuntirishdan iborat. Milliy taraqqiyotining yangi bosqichidagi "Inson qadri uchun" tamoyili asosida xalqimizning farovonligini yanada oshirish, iqtisodiyot tarmoqlarini transformasiya qilish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish, inson huquqlari va manfaatlarini so'zsiz ta'minlash hamda faol fuqarolik jamiyatini takomillashtirish kabi jarayonlarning tub mohiyatini anglash va islohotlarni amalga oshirishda shaxsiy mas'uliyatni shakllantirishdan iborat.	4	2
10.	KGD12-415	Kompyuter grafikasi va dizayn (I qism)	zamonaviy grafik muharrirlar bilan ishlash, grafik obyektlar yaratish hamda ular bilan ishlash imkoniyatlari, mutaxassislikka doir dizaynerlik ko'nikmalarini va grafik muharrirlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat	5	2
		Kompyuter grafikasi va dizayn (II qism)		5	3
		Kompyuter grafikasi va dizayn (III qism)		5	4
11.	MON1305	Multimedia va onlayn nashrlar	multimedia texnologiyalarning ishlash prinsipi, texnik va dasturiy ta'minoti, imkoniyatlari, yo'nalishlar sohasidagi mutaxassislikka oid raqamli ko'nikmalarini va tayyor dasturiy ta'minotlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat	5	3
12.	O'BOTT13 05	O'zbekistonda bosma OAV tizimi va tili	O'zbekistonda bosma OAV tizimi va tili oid ko'nikma va malakani shakllantirish hamda rivojlantirishdan iborat	5	3
13.	TNT13-410	Tahrir nazariyasi va texnikasi (I qism)	Matnni yaratish va qayta yaratish qonuniyatları, matnlarni tahrir qilishning o'ziga xos xususiyatlari haqidagi bilimlarni talabalarda shakllantirish, matnni tahrir va tahlil qilish metodikasi bilan tanishtirish, matnni adabiy til me'yori, uslubi hamda janr talabiga monand tarzda tahrir qilish, nashrga tayyorlash, qayta ishlash, shakl va mazmun muvoqiqligini ta'minlash kabi vazifalarni bajarishga oid ko'nikma va malakani shakllantirish hamda rivojlantirishdan iborat	5	3
		Tahrir nazariyasi va texnikasi (II qism)		5	4
14.	DSh1404	Dinshunoslik	diniy va milliy qadriyatlarning tarixan mushtarakligi, ularning umuminsoniy qadriyatlar bilan uyg'unligini tushuntirish, ularda diniy bag'rikenglik madaniyatini, dingga nisbatan to'g'ri yondashuvni shakllantirish va jamiyat uchun yuksak ma'naviyatli kadrlarni tayyorlashdan iborat.	4	4
15.	DTIY1405	Davlat tilida ish yuritish	Nutqning uslubiy shakllari, matn turlari va tarkibi, davlat tilida ish yuritish asoslari bilan yaqindan tanishtirish, rasmiy hujjatlar haqida bilim berishdan iborat.	5	4

16.	AT1505	Adabiy tahrir	Biror bir mavzuga oid asarlardagi bar xillikni, imloviy, grammatic halolarni, shuningdek uslubiy va mantiqiy kamchiliklarni bartaraf etishni o‘rganish va o ‘rgalishdir	5	5
17.	AVU1505	Axborotlarni vizuallashtirish usullari	O‘zbek tilining jahon axborot tarmog‘ida munosib o‘rin egallashini ta’minalash, uning kompyuter uslubini, o‘zbek tili va dunyodagi yetakchi xorijiy tillar asosida turli xil ko‘rinishidagi multimediali dasturiy vositalar yaratish va unga ishlov berish imkoniyatlari haqidagi bilimlarga ega bo‘lishi hamda ulardan foydalanish uchun ko‘nikma va malakalarni shakllantirish, rivojlantirish va bu borada erishilgan natijalarni amaliyatga keng tatbiq etish	5	5
18.	JO‘A15-610	Jahon va o‘zbek adabiyoti (I qism)	Jahon adabiyoti tarixining muhim poetik-estetik qirralarini mujassam qilgan adabiy asarlarni o‘rganish orqali badiiy-falsafiy qarashlardagi nazariy-badiiy evolyutsiyani ko‘rsatib berish hamda badiiy adabiyot tarixi va adabiy-nazariy tafakkur tadrijining shaxs va jamiyat hayotidagi o‘rni va ahamiyatini oshib berish, talabalarning adabiy-estetik tafakkurini yuksaltirish, ilmiy mushohadaning vujudga kelishi hamda nazariy jihatdan tahlil qilish va talqin ko‘nikmalarini hosil qilish, faol ijodkorlik ruhi va mas’uliyatini shakllantirishdan iborat.	5	5
19.	RS15-610	Raqamlı sahifalash (I qism)	nashriyot tizimlarining ishlash prinsipi, texnik va dasturiy ta’minoti, imkoniyatlari, yo‘nalishlar sohasidagi mutaxassislikka oid onlayn nashrlik ko‘nikmalarini va tayyor dasturiy ta’minotlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat	5	5
20.	INT15-715	Raqamlı sahifalash (II qism)	To improve students' listening comprehension, reading, speaking and writing skills in English; To develop students' translation skills and to apply them in practice, Formation of a scientific worldview by supplying students with theoretical knowledge, practical skills, and teaching the basis of methodological approach to the processes in various spheres of society	5	6
21.	O‘TAS1604	Ingliz tili (III qism)	O‘zbek tilining amaliy stilistikasi «Fonetik stilistika», «Leksik stilistika», «Grammatik stilistika» deb uchgaga ajratilgan va ularning har biri alohida o‘rganiladi	4	6
22.	MIYT1705	Mobil ilovalar yaratish texnologiyasi	thunkable platformasi yordamida kod satrini yozmasdan har qanday operatsion tizim uchun mobil ilovalarni yaratishga doir ko‘nikmalarini va tayyor dasturiy ta’minotlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat	5	7
23.	MBA1705	Noshirlikning huquqiy asoslari	Noshirlikning huquqiy asoslariiga oid qonun, qoida, fikr, taklif va loyiylar tayyorlash va ulardan	5	7

		asoslari	foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat		
24.	NIMM1705	Noshirlik ishida menejment va marketing	Noshirlik ishida menejment va marketingga oid bilimlar o'rgatiladi	5	7

**Tanlov fanlari**

25.	ML2305	Matn lingvistikasi	matn lingvistikasining ilmiy-nazariy masalalari, matnning tilshunoslikda o'rganilishi, matn birliklari, matn tiplari, matnda parsellyatsiya hodisasi, matnning tarkibiy qismlarini bog'lovchi vositalar, matnning lingvostatistik tahlili hamda matnning kommunikativ pragmatik mazmuni, o'zbek tilshunosligida matnni tahlil etishdagi lingvopoetik yondashuv, badiiy matnning fonetik-fonologik, leksik-semantik va grammatik xususiyatlari haqida bilim berishdan iborat.	5	3
26.	DTIY2305	Davlat tilida ish yuritish	Nutqning uslubiy shakllari, matn turlari va tarkibi, davlat tilida ish yuritish asoslari bilan yaqindan tanishtirish, rasmiy hujjatlar haqida bilim berishdan iborat.		
27.	O'OP2305	O'zbek orfografiyasи va punktuasiyasи	hozirgi o'zbek tilining og'zaki va yozma shakllari, grafika, yozuv tarixi, yozuv islohotlari, kirill va lotin yozuvidagi o'zbek tilining imlo qoidalari, ularning o'zaro qiyosiy tahlili, o'zbek punktuatsiyasi asoslari, punktuatsiya tarixi, tinish belgilari turlari, ularning qo'llanilishi to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi; grafema va uning turlari, o'zbek orfografiyasining prinsiplari, imlo qoidalari mazmuni, uni amalda qo'llay olish, tinish belgilari va ularni yozma nutqda qo'llay olishni bilishi va ulardan foydalana olishi; o'zbek tili grafikasi, orfografiyasи, punktuatsiyasi qoidalarini hayotda qo'llash, uni o'z faoliyatida ijodiy rivojlantira bilish		
28.	PSIX2405	Psixologiya	Umumiy psixologiya fani, psixika, shaxs, faoliyat, muloqot, bilish jarayonlari, irodaviy sifatlar, hissiy holatlar, individual-xususiyatlarga doir bilim, ko'nikma va malakalarni shakkantirishdir, hamda bo'lajak pedagog mutaxassislar tomonidan psixik taraqqiyot qonuniyatları, davrlari, mexanizmlari, omillari vas hart sharoitlari haqidagi zamonaviy ilmiy bilimning o'zgartirilishini tashkil etishdir.	5	4
29.	YFG2405	Yosh fiziologiyasi va gigiyena	Organizm ning ulg'ayishidagi o'zgarishlar, bolalar va o'smirlarning o'sishi va rivojlanishining umumiy qonuniyatları, barcha tizim larning o'ziga xos yosh xususiyatlari, organizmni o'rab turgan atrof muhitni sog'lomlashdirish yo'llariga oid malakasini hosil qilishdan iborat		
30.	JTS2405	Jismoniy tarbiya va sport	Sog'liqni mustahkamlashga, odam organizmini uyg'un ravishda rivojlanishiga qaratilgan umumiy tarbiyaning uzviy qismi. Jamiyatdag'i jismoniy madaniyat ahvolini bildiruvchi ko'rsatkichlardan		

			biri. Jismoniy tarbiyaning asosiy vositalari: jismoniy mashg‘ulotlar, organizmni chiniqtirish, mehnat va turmush gigiyenasi. Jismoniy tarbiya aqliy, axloqiy, mehnat va estetik tarbiya bilan qo‘sib olib boriladi.		
31.	DSL2404	Dinamik sahifalarni loyihalashtirish	JS web dasturlash, tiplar va massivlar, sikllar, veb dasturlash sohasidagi mutaxassislikka doir ko‘nikmalarini va tayyor dasturiy ta’minotlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat	4	4
32.	WSV2404	Web sahifalar verstkasi	zamonaviy web sahifalarning verstkasi, komponentlari va dasturiy ta’minoti, imkoniyatlari, yo‘nalishlar sohasidagi mutaxassislikka doir web dizaynerlik ko‘nikmalarini va tayyor dasturiy ta’minotlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat		
33.	WD2404	Web dasturlash	zamonaviy web dasturlashning komponentlari va dasturiy ta’minoti, imkoniyatlari, yo‘nalishlar sohasidagi mutaxassislikka doir web dasturlash ko‘nikmalarini va tayyor dasturiy ta’minotlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat		
34.	IYA2505	Ilmiy-ijodiy ish yozish asoslari	bakalavr ta’limida referat, kurs ishi, BMI, maqola esse, annotatsiya kabi ilmiy matnlarni tayyorlash, ma’ruzalarga tayyorgarlik ko‘rish, mustaqil holda ilmiy va metodik maqolalar bilan tanishib, ularni tahlil qilish va annotatsiyalar yozish, dissertatsiyalar haqida tasavvurga ega bo‘lish, taqdimotlar tayyorlash kabi ko‘nikma va malakalarni shakllantirishga qaratilgan.	5	5
35.	MED2505	Mediatahrir	Mediatahrir oid bilimlar o‘rgatiladi		
36.	MME2505	Mediata'lim va mediasavodxonilik	Ommaviy axborot vositalari orqali uzatilayotgan va qabul qilinayotgan kundalik axborotni saralash ko‘nikmalarini, turli axborotlarni qabul qilgandan keyin ham har qanday vaziyatda to‘g‘ri qaror qabul qilish, axborot qayerdan, kim tomonidan va nima maqsadda uzatilyapti, o‘zida kimning manfaatlarini aks ettiryapti degan tushunchalarni shakllantirishga xizmat qiladi.		
37.	SMLB2604	SMM menejeri va loyihalarni boshqarish	SMM menejerga mutaxassis va shaxs sifatida, xususan, uning fikrlash tarzi, ko‘nikmalarini va kasbiy fazilatlari, bozorni o‘rganish, eskisini modernizatsiya qilish va yangi mahsulot / xizmatni ishlab chiqish, narx siyosati, mahsulotni ilgari surish oid bilimlar o‘rgatiladi	4	6
38.	KSM2604	Kitob savdosi menejeri	Nashriyot jarayonining chakana savdosi va tarqatilishining oxiri bo‘lgan kitoblarning tijorat savdosi tushunchalarni shakllantirishga xizmat qiladi.		
39.	OJBA2604	OAV va jamoatchilik bilan aloqalar	OAV va jamoatchilik bilan aloqalar faoliyatiga oid bilimlar o‘rgatiladi		
40.	NITE2605	Nashriyot ishini	Nashriyotlar tashkil etish, kitoblar, gazeta, jurnallar,	5	6

		tashkil etish va boshqarish	tasviriy san'at asarlari va boshqalar, shuningdek, bosma mahsulotlarini tayyorlash, nashr qilish va uni tarqatishga oid bilimlar o'rgatiladi		
41.	NMTN2605	Nashr mahsulotlarini tarqatishning nazariyasi va amaliyoti	Nashr mahsulotlari kitoblar, gazeta, jurnallar, tasviriy san'at asarlarining tarqatish nazariyasi va amaliyoti oid bilimlar o'rgatiladi		
42.	NIMX2605	Noshirlik ishida moliyaviy-xo'jalik faoliyatiga oid bilimlar o'rgatiladi	Noshirlik ishida moliyaviy-xo'jalik faoliyatiga oid bilimlar o'rgatiladi		
43.	MA2705	Mediabiznes asoslari	Mediabiznes asoslari nazariyasi va amaliyoti oid bilimlar o'rgatiladi	5	7
44.	ET2705	Elektron tijoratlashtirish	Elektron tijoratlashtirish nazariyasi va amaliyoti oid bilimlar o'rgatiladi		
45.	BH2705	Biznes huquqi	Noyuridik oliy ta'lif yo'nalishlarida tahsil olayotgan talabalarga biznes sohasining huquqiy asoslarini yaxshi bilishi va amalda qo'llay olishlari o'rgatiladi		
46.	VE2705	Vizual etika	Raqamli dizaynning tashkil etuvchilar, grafik dizayn asoslari, kompozitsiya, ranglar va shriftlar bilan ishslash, psixofiziologik interfeyslar, raqamli storytelling qo'llash sohalari, Matn, tasvir, audio va video axborotlari xususiyatlari va ularni qayta ishslash ko'nikmalarini, amaliyotga tadbiq qilishni o'rgatish ko'zda tutilgan	5	7
47.	IMV2705	Infografik ma'lumotlarni vizuallashtirish	Empatiya. Mindmap va sketchbook, psixofiziologik interfeyslar, Landing Page funksional elementlari va ularni qayta ishslash ko'nikmalarini, amaliyotga tadbiq qilishni o'rgatish ko'zda tutilgan		
48.	RD2705	Raqamli dizayn	Raqamli dizayn tushunchasi va uning turlari, tashkil etuvchilar, muammo va g'oyalalar bilan ishslash, dizayn tadqiqotlari va fokusirovka va ularni qayta ishslash ko'nikmalarini, amaliyotga tadbiq qilishni o'rgatish ko'zda tutilgan		

### 60230700 - Amaliy filologiya

#### Majburiy fanlar

1.	DTIY 1 1 05	Davlat tilida ish yuritish	Respublika ijtimoiy hayotining barcha sohalarida davlat tilida jahon o'lchovlariga mos tarzda ish yurita olish, o'z fikrini yozma shaklda to'g'ri ifodalay bilish, tegishli matnni hujjat turiga va uning zaruriy qismlari mazmuniga mos tarzda mustaqil ravishda tuza olish, jo'natilgan hujjatga tashkilot munosabatini aniq ifodalagan holda to'g'ri javob yozish, taklif yoki e'tiroz bildirish, o'z fikrini dalillar bilan asoslash, xulosalash, umumlashtirish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	1
2.	TA 1 1 05	Tilshunoslik asoslari	Tilshunoslik fani maqsad va vazifalari, obyekti va predmeti, mazmun-mundarijasi, uning soha sifatida	5	1

			shakllanishi, tilshunoslik asoslari va nazariyasi, konsepsiya va ilmiy yondashuvlari, tilshunoslikdagi tizimli yondashuv usullari va tadqiqot metodlari kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.		
3.	AT 1 1 05	Axborot texnologiyalari	Axborot va kompyuter texnologiyalari, dasturlar bilan samarali muloqot qilish, axborot va materiallar yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullari, kasbiy sohaga oid masalalar ustida ishlash jarayoniga axborot texnologiyalarini tafbiq qilish, xalqaro yozishmalar va elektron aloqalar kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	1
4.	AA 1 1 05	Adabiyotshunoslik asoslari	Adabiyotshunoslikning fan sohasi sifatida shakllanishi, adabiy qoida va hodisalar, soha masalalariga oid nazariy qarashlar, konsepsiya va ilmiy yondashuvlar, adabiyotshunoslikdagi tizimli yondashuv usul va tadqiqot metodlari kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	1
5.	IT 1 1-2 10	Ingliz tili	Ingliz tili grammatikasi, ingliz tilining lisoniy va nutqiy imkoniyatlari, kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunish, xorijiy hamkorlar bilan og'zaki va yozma muloqot qila olish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	10	1-2
6.	AO'T 1 1-6 30	Amaliy o'zbek tili	Amaliy o'zbek tili fani maqsad va vazifalari, obyekt va predmeti, o'zbek tilining ortologiyasi, fonetik, leksik, morfologik, morfemik, sintaktik lisoniy va nutqiy xususiyatlarini, o'zbek tilining substansial mohiyati, nazariy-amaliy masalalari, o'zbek tili amaliy stilistikasi kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	30	2-6
7.	O'EYT 1 2 04	O'zbekistonnin g eng yangi tarixi	O'zbekiston jahon sivilizatsiyasi taraqqiyotiga katta hissa qo'shgan hududlardan biri, o'zbek xalqi boy tarixiy o'tmish va bebaaho ma'naviy merosga egaligi, mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasida yuz bergen muhim o'zgarishlar, tub islohotlarning mazmun-mohiyatini ko'rsatib berish va jamiyat hayotida, ijtimoiy turmush tarzida talabaning o'rni, o'zligini anglatish, shaxs, fuqaro maqomini tushunib yetishidan iborat. Boy tarixiy o'tmish, xususan, o'zbek davlatchiligidagi tarixiy ekskurs uyushtirish, qarama-qarshiliklarga boy ziddiyatli XX asr tarixi mazmun-mohiyatini ochib berish, mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistonda yuzaga kelgan murakkab ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy vaziyat hamda mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi, ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy hamda boshqa sohalarda	4	2

			amalga oshirilgan islohotlarning mazmun-mohiyatini talabalarga to‘liq tushuntirib berish, ularni Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash hamda milliy g‘urur va iftihorni shakllantirishdan iborat.		
8.	F 1 2 04	Falsafa	Talabalar dunyoqarashining umumlashgan tizimini yaratish va unda inson o‘rnini ko‘rsatish, insonning dunyoga bo‘lgan bilish, ijtimoiy-siyosiy, ahloqiy, estetik va boshqa munosabatlarini shakllantirish hamda to‘g‘ri fikrlash mahoratini o‘rgatishdan iborat; talabalarning dunyoni bilish va uni o‘zgartirishga tanqidiy tafakkur nuqtai nazaridan yondashuvi, tabiiy ilmiy bilimlarning ijtimoiy ahamiyati; texnika va texnologiyalarning inson pragmatik ehtiyojlariga javob sifatidagi evolyusiyasi; milliy qadriyatlar, madaniyat va ommaviy madaniyatning o‘zaro aloqasi va farqi, dunyoni bilish, haqiqatni anglashda amaliyot va faoliyat uyg‘unligini ta’minlashning ahamiyati, to‘g‘ri fikrning ijobiy maqsadlarga yo‘naltirishdagi o‘rni; ta’lim falsafasi va falsafa ta’limining dunyoqarashni shakllantirishdagi o‘rni, global korrupsiyaning sabablari, shakllarini bilish va ularga qarshi kurashish, dunyoviy bilim va malakalarni yangilanayotgan O‘zbekistondagi islohotlar jarayonida to‘liq namoyon qilish, ijtimoiy va professional mas‘uliyatni va jamiyat taraqqiyotiga munosib hissa qo‘sish tuyg‘usini shakllantirishdan iborat.	4	2
9.	MT 1 2 05	Matn tahriri	Matn tahriri va uning amaliy fan sifatidagi maqsad va vazifalari, matn tahrir qilishning usul va yondashuvlari, matnni nashrnga tayyorlash, tahrir jarayonida muallif va muharrir munosabati, matnni bayon qilish usullari, matn tahrir qilish asoslari, matn tahlili va tahririni amalga oshirish usul va yondashuvlarini to‘g‘ri tushunib qo‘llay olish kabilar yuzasidan bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	2
10.	LKE 1 2-520	Lingvokriminalistik va ekspertiza	Lingvistik ekspertiza, lingvokriminalistika nazariyasi va amaliyoti masalalari, sohaning metodologik muammolari, ularning yechimi, lingvistik ekspertiza tashkil etish ko‘nikmasi va ekspert xulosalarini shakllantirish; matn avtorizatsiyasi (qo‘lyozma matnlar, imzo, bosma ko‘rinishdagi matnlar (biror asar, anonim xat)), shaxsni obro‘sizlantirish ko‘rinishidagi konfliktli matnlar, reklama matnlari, tovar belgilari, siyosiy yoki ijtimoiy ko‘rinishdagi turli konfliktli matnlar, ovozli xabarlar identifikatsiyasi bo‘yicha amalga oshiriladigan lingvistik ekspertizaning turli	20	2-5

			ko‘rinishlarida umumiy va xususiy jihatlarni farqlay olish, shu asosda konfliktli matn xususida ekspert xulosalarini shakllantirish, turli yo‘nalishlarda amalga oshiriladigan lingvistik ekspertizalarni loyihalashtirish, konfliktli matnni mavjud fakt va belgilariga asosan xolisona baholash yuzasidan bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantiradi.		
11.	SHMK 1 3-410	Shaxslararo va madaniyatlararo kommunikatsiya	Muloqot, uning tabiat, muloqot maqsadi va vaziyati, muloqotga kirishuvchanlik, nutqning ta’sirchanligi, shaxsiy va kasbiy nutq texnikasini egallash; o‘z faoliyati jarayonini tashkil etish va samarali boshqarish asosida shaxslararo munosabatlarni o‘rnatishni tanlay olish, muloqot nazariyasining asosiy qoidalari, madaniyatlararo, shaxslararo va ommaviy muloqotning o‘ziga xos xususiyatlari, madaniy xilma-xillik, shaxsiy va kasbiy muloqot turlaridan foydalana olish kabilar yuzasidan bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantiradi.	10	5-6
12.	KL 1 3-620	Korpus lingvistikasi	korpus lingvistikasi va korpusshunoslik sohasi masala va vazifasi, til korpuslarining tarkibi va tuzilishi, korpus lingvistikasida ilmiy va ta’limiy tadqiqot ishlarning reformasi, til korpuslari, til korpusi lingvistik, lingvodidaktik, ijtimoiy ahamiyati; korpus vositasida amalga oshiriladigan lingvistik amaliyotlar; til korpuslaridan faoliyatda foydalanish; Internetdan til korpuslarini topish va ular vositasida lingvistik amallar bajarish; shaxsiy til korpusi yaratish, o‘zbek tilining adabiy, dialektal korpusini tuzishning nazariy va amaliy masalalari, til korpusi va subkorpuslarni yaratish kabilar yuzasidan bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantiradi.	20	3-6
13.	DSH 1404	Dinshunoslik	Talaba-yoshlar tafakkurida dinning mazmun-mohiyati, dunyoning diniy manzarasi, diniy va falsafiy qarashlarning o‘zaro bog‘liqligi, globallahuv va diniy jaryonlari hamda zamonaviy diniy harakatlar, diniy aqidaparastlik, ekstremizm va terrorizmning davlat va jamiyat xavfsizligaga salbiy ta’sirini bilish va unga qarshi kurashishda nazariy bilimlar va amaliy ko‘nikmalarini shakllantirishdan iborat. Diniy ta’limotlarning tarixi va rivojlanish bosqishlarini o‘rganish, dinning asl mazmuni bilan uning soxta talqinlarini farqlash malakasini shakllantirish; - ekstremizm va terroizmning paydo bo‘lish sabablarini aniqlash, va uning oqibatlarini ijtimoiy-falsafiy jihatdan tahlil qilish; - diniy va dunyoviy jarayonlarga nisbatan mantiqiy va tanqidiy fikrlash ko‘nikmalarini shakllantirish,	4	4

			<ul style="list-style-type: none"> <li>- diniy aqidaparastlikning profilaktikasi va unga qarshi kurashda egallangan nazariy bilimlarni amaliy hayotda qo'llash,</li> <li>- talabaning mustaqil ta'lim olishda egallangan bilimlardan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.</li> </ul>		
14.	ALT 15-610	Amaliy leksikografiya va terminografiya	Leksikografiya sohasi, amaliy leksikografiya va milliy terminologiya, terminografiya, kompyuter leksikografiyasi, zamonaviy leksikografiya obyektlari, nazariy va amaliy masalalari, leksikografik amaliyatning o'ziga xos funksiyalari, turli mavzu va shakldagi lug'at yaratish, leksikografik tavsif va izohlarni shakllantirish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	10	5-6
15.	MTA 1605	Matn tarjimasi amaliyoti	Tarjima, tarjimashunoslikda matn tarjimasi, uning nazariyasi va amaliyoti, masalalari, matn tarjimasi jarayonida o'zbek tilining imkoniyatlarining to'g'ri va to'liq ta'minlanish vosita hamda omillarini baholay olish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	6
16.	TM 1705	Til va mantiq	til va mantiq hodisalari, ularning munosabati, dalillashning mantiqiy asoslari, bilimlarning mantiqiy shakllari: muammo, faraz, nazariyani farqlashi; turkumlash hamda savol/javob-mulohazalarini hosil qilish vositalari, murakkab hukmlar yordamida sillogistik xulosa chiqara olishi; ilmiy tanqid qilish oldiga qo'yiladigan mantiqiy talablar hamda isbotlash va rad etish qoidalari, til va mantiq munosabati kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7
17.	BTTA 1705	Badiiy tahlil va tahrir asoslari	Adabiy asarlar matni ustida ishlash, badiiy matnlarni tahlil va tahrir jarayoni bilan bog'liq adabiy hodisalar, badiiy adabiyot tur va janriy masalalari, badiiy-estetik tabiatini, o'zbek adiblarining asarları asosida tilning imkoniyatlarini, badiiy adabiyotning nutq, muloqot faoliyati bilan bog'liq imkoniyatlarini baholay olish, badiiy tahlil va tahrir asoslari, badiiy tahlil va tahrirni amalga oshirishning muhim metod, vosita va usullari, zamonaviy adabiy jarayon va adabiy tanqid masalalari kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7
18.	MYT 1705	Matn yaratish texnologiyasi	Matnshunoslik, uning maqsad va vazifalari, obyekti va predmeti, matn yaratish texnologiyasiga oid nazariy-amaliy masalalar, matn yaratish, uning birliklari va ular o'rta sidagi munosabatlarni ochib berish va baholash, matn yaratishning filologik masalalari kabilar yuzasidan muayyan bilimlar, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7

**Tanlov fanlari**

19.	O'TD 2305	O'zbek tilida darajalanish	Darajalanish, lisoniy darajalanish, til birliklarining darajalanish hodisasiga munosabati, darajalanish qonuniyati va uning til birliklari semantikasida aks etishi, nutq tarkibida til birliklari darajalanishining namoyon bo'lish usullari, omil va vositalari nutq vaziyatiga ko'ra darajalanishning o'rni va vazifasini baholash kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	3
20.	AA 2305	Adabiyot antropologiyasi	Adabiyot antropologiyasini adabiy tanqid va antropologiyani o'zida mujassamlashtirgan fan sohasi sifatida bilish, ilmiy-amaliy masalalari, adabiy asarlarni, ularning tuzilishi, mazmuni, tili va uslubini tahlil qilish, ular madaniy kontekstlarni qanday aks ettirishi va ular bilan o'zaro ta'sirini anglash, u orqali adabiyot va madaniyatning o'zaro ta'sirini, shuningdek, adabiyotning inson hayotining ijtimoiy-madaniy jihatlarini shakllantirish va aks ettirishdagi rolini o'rganish, xulosalar chiqarish, amaliyotga tatbiq qila olish; adabiy matnlarning qadriyat, e'tiqod, urf-odat, ijtimoiy munosabatlar va o'ziga xoslik kabi madaniyatning turli tomonlarini qanday aks ettirishi va sharhlash kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	3
21.	O'TS 2305	O'zbek tili semantikasi	O'zbek tili semantikasi masalalari, o'zbek tilidagi so'z va iboralarning ma'nolari va semantik munosabatlari, o'zbek tilidagi so'z va konstruksiyalar qanday ma'lumotlarni yetkazish, munosabatlarni ifodalashini va atrofimizdagi olamni aks ettirish, turli semantik ohang va tushunchalarni ifodalashga yordam beruvchi boy leksik va grammatic vositalar majmuasi, til birligining lisoniy va nutqiy ma'nolari, ularning leksik va grammatic xususiyatlari hamda ularni birlashtirib semantik birliklar yaratish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	3
22.	ATA 2305	Adabiy tanqid amaliyoti	Zamonaviy adabiy jarayon va adabiy tanqid masalalarini tahlil qilish, badiiy asarning filologik xususiyatlarini turli aspektda baholay olish, tahlil etish, adabiy tanqidning mohiyati, vazifasi va faoliyati, tanqidchining mazkur jarayonidagi o'rni va ahamiyatini anglash, adabiy tanqidning amalgalashishi usul va yondashuvlarini to'g'ri baholash kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	3
23.	NNA 2404	Neyming nazariyasi va amaliyoti	Neyming sohasi maqsad va vazifalari, obyekti va predmeti, nazariy va amaliy masalalari, neym, nom yaratish bilan bog'liq nazariy va amaliy masalalar, neyming tizimi va texnologiyalari, soha masalalari yechimiga oid yondashuv va omillar, o'zbek nomshunosligi masalalari tadqiqi kabilar yuzasidan	4	4

			bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.		
24.	AT 2404	Adabiy terapiya	Adabiy terapiyaning adabiy asarlar va ijodiy usullardan foydalangan holda ruhiy salomatlikni davolash va qo'llab-quvvatlashga samarali va noan'anaviy yondashuv sifatidagi o'mi va ahamiyatini bilish, amaliy masalalarni hal qilish, amaliyotga tatbiq qilish; adabiy terapiyaning jamiyatda ruhiy salomatlik, o'z-o'zini rivojlantirish va madaniyatlararo tushunish uchun noyob va samarali yondashuv sifatidagi ahamiyatini ochib berish, amaliyotga tatbiq qila olish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	4	4
25.	PL 2505	Pragmalingvistika	Pragmalingvistika sohasi, maqsad va vazifalari, nazariy-amaliy masalalari, til imkoniyatlarining nutq, muloqot maqsadi, vaziyatiga ko'ra namoyon bo'lishi, muloqot va nutq jarayonida til burliklarining lisoniy va nolisoniy omillar asosida namoyon bo'luvchi pragmatik xususiyatlarini aniqlash, tahlil qilish va baholash tamoyillari, til birliklariga xos pragmatik belgi-xususiyatlarni farqlash, nutq va matn tabiatidan kelib chiqqan holda pragmatik ma'nolarni ochib berish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	5
26.	NL 2505	Neyrolingvistik a	Neyrolingvistika, neyrolingvistik tadqiqot usullari, zamonaviy neyrolingvistikaning ilmiy-amaliy masalalari, neyrolingvistik tadqiqotlarning natijalari; ontogenetika, ikkinchi tilni o'rghanishda til va nutq rivojlanishining asosiy qonuniyatlaridan xabardor bo'lish, til buzilishining asosiy turlari va ularni bartaraf etish uchun qo'llaniladigan ba'zi terapevtik usullari, ularning amaliy tatbiqi kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	5
27.	ASH 2505	Axborotshunoslik	Axborotshunoslikning fan sifatidagi nazariy-amaliy masalalari, obyekti va predmeti, maqsad va vazifalari, axborotni yig'ish, saqlash, saralash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullari, xalqaro yozishmalarni va elektron aloqalarni olib borish, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	5
28.	NMA 2505	Nutq menejmenti asoslari	Nutq menejmenti fanlararo soha sifatida nutq tuzish, uzatish va idrok etishni, tovushni talaffuz etish va idrok etish uchun ishlataladigan tana tizimlarini anatomik va fiziologik o'zlashtirishni, hissiyot, idrok va bilish kabi muloqotning psixologik jihatlarini tekshirish va tahlil qilish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	5
29.	AA 2604	Adabiy	Adabiy adaptatsiyaning adabiy asarni bir shakl yoki	4	6

		adaptatsiya	vositadan ikkinchisiga o'tkazish jarayoni haqidagi fan sifatidagi masalalari, ssenariylar, teatrlashtirilgan spektakllar, romanlar yoki boshqa adabiy asarlarni boshqa formatdagi yoki vositadagi tomoshabinlar uchun moslashtirish kabilar yuzasidan muayyan bilimlar, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.		
30.	O'T 2604	O'zbek toponimikasi	Toponimikaning fan sifatidagi maqsad va vazifalari, obyekti va predmeti, nazariy-amaliy masalalari, o'zbek toponimikasining amaliy masalalari, geografik obyektlarni nomlashning lingvistik, ijtimoiy-madaniy omillari, nomlash tamoyillari, amaliyotdagi masalalar va ularning yechimi kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	4	6
31.	AP 2604	Amaliy psixolingvistika	Amaliy psixolingvistikaning fan sifatidagi maqsad va vazifalari, obyekti va predmeti, amaliy psixolingvistika va eksperimental taddiqotlarda ilmiy-amaliy, metodik tayyorgarlik asoslari, til va nutq psixologiyasi bilan bog'liq nazariy va eksperimental masalalar, til ta'limi va nutq patologiyasi bog'liqligi, psixolingvistika tarmoqlarini tilni qayta ishslash, nutqni yaratish, idrok etish, aqliy leksika va grammatika modellarini tahlil qila olish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	4	6
32.	VJAIJ 2604	Veb-jurnalistika asoslari va internet-janrlar	Internet, axborot agentliklari, auditoriya, boshqaruva organlari, nodavlat tashkilotlari, jamoatchilik fikrini o'rghanish xizmatlari, reklama agentliklaridan olingan ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishslash; axborot to'plashning turli usullari (intervyu texnologiyasi, kuzatish, hujjatlar bilan ishslash), ularni tekshirish, tanlash va tahlil qilish, jurnalistika usullaridan foydalanish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	4	6
33.	SL 2705	Sotsiolingvistik a	Sotsiolingvistikaning nazariy-amaliy masalalari, o'zbek tilining sotsiolingvistik xususiyatlari, amaliy filologiya va sotsiologiya munosabatlarini anglash, tahlil qilish, til va jamiyat munosabati, tilning sotsial farqlanishi, jamiyatdagi lisoniy vaziyat, til ijtimoiyligi, til va ijtimoiy munosabatlar, ijtimoiy omillarning tilga ta'siri, til siyosati, millat va milliy til muammolarini farqlash kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7
34.	NM 2705	Notiqlik mahorati	Notiqlik, nutq madaniyati, notiqlik mahoratining o'ziga xos filologik jihatlari, so'zamollik, nuktadonlikning mohiyati, vazifasi va faoliyati, shuningdek, nutq, matn, muloqot jarayonida tilning imkoniyatlarini to'g'ri anglab, ulardan nutq vaziyati, fikr mavzusi kabilarga asoslanib qo'llay olish	5	7

			kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.		
35.	AU 2705	Akademik uslub	o'zbek tilining uslubiyati, til va nutq uslublari, akademik uslubning fan sifatidagi nazariy-amaliy masalalari, yuqori saviyadagi akademik matnlar bilan tanishish, akademik uslub fanining boshqa fanlar bilan munosabati hamda matnlarni akademik tahrir qilishning usul va yondashuvlari kabilar yuzasidan muayyan bilimlar, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7
36.	IIYA 2705	Ijodiy ish yozish amaliyoti	Ilmiy matnlar yaratish, ijodiy ish yozish jarayonida ilmiy va badiiy adabiyotlardan foydalanish, ilmiy, ilmiy-uslubiy maqolalarni tahlil qilish, adabiyotlarni tartiblash, internet saytlar, electron manbalardan mavzu uchun zarur bo'ladigan materiallarni izlab topish hamda ish jarayonida foydalanish, adabiyotlar ro'yxati va havolalar (snoska)ni shakllantirish kabilar yuzasidan muayyan bilimlar, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7
37.	FU 2705	Frazemalar uslubiyati	Tilning barqaror birikmalari, ularning semantik-grammatik, stilistik, lingvokulturologik xususiyatlari, lisoniy va nutqiy imkoniyatlari, nutq uslubiga xoslanishi, frazemalarni nutqda qo'llash imkoniyatlari, semantik munosabatlarini ochish, tahlil qilish, ulardan nutq va muloqot jarayonida samarali foydalanish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7
38.	EDSAT 2705	Etnografiyaning diaxron va sinxron amaliy tahlili	Etnografiya sohasi muammo va masalalari, uning diaxron va sinxron amaliy tahlili, shaxs, jamiyat, xalq, madaniyat, qadriyatning o'zaro mushtarak jihatlari, til va jamiyat, til va xalq hodisalari bilan bog'liq masalalarning namoyon bo'lish imkoniyatlarini yoritish; etnografizmlarning tarixiy va zamonaviy aspekti, ichki va tashqi muhitning o'zaro ta'sirini baholash, tahlil qilish kabilar yuzasidan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantiradi.	5	7

### 60230800 – Kompyuter lingvistikasi

#### Majburiy fanlar

1.	TK1105	Tilshunoslikka kirish	tilshunoslikning ijtimoiy va tabiiy fanlar bilan aloqasi, tilshunoslikning nazariy masalalari, tilshunoslik tadqiqot metodlari, tillarning tasnifi o'qitiladi.	5	1
2.	DA1105	Dasturlash asoslari	Python dasturlash tilining sintaksisi bo'yicha umumiy bilimga ega bo'ladi; Python dasturlash tilida shart operatorlari va sikl operatorlaridan foydalanish, fayllar bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'ladi; Python dasturlash tilida masalalar uchun algoritm tuza olish va shu masalaga dastur yordamida kod yozish malakasiga ega bo'lishi	5	1

			lozim;		
3.	TT1105	Tillar tipologiyasi	tillarning fonetika, morfologiya, lug‘at va sintaksis sohasidagi asosiy xususiyatlari, leksikologiya, fonetika, grammaтика va sintaksis sohasidagi tillarning o‘ziga xos tipologik xususiyatlari, german (ingliz, nemis) va german bo‘Imagan (o‘zbek, rus, tatar) tillari hodisalarida o‘xshash hamda o‘ziga xos xususiyatlari, zamonaviy ingliz tili hodisalari, ilmiy tadqiqotlarda qiyosiy va kontrastli usullarni qo‘llash, lingvistik faktlarni kontrast-qiyosiy yondashuv nuqtayi nazaridan tahvil qilish, muayyan nazariy masalalarga doir fikrlarni bayon etish, ayni fikrlarga qiyosiy tilshunoslik bo‘yicha ilmiy adabiyotlardan tanqidiy foydalanish ko‘nikmalari o‘qitiladi	5	1
4.	MA1105	Mantiq asoslari	Elementar matematika bo‘yicha bazaviy ko‘nikma va bilimlar. Mantiqiy va kreativ fikrlash qobiliyati, to‘plam tushunchasi, to‘plamlarning berilish usullari, Eyler Viyen diagrammalari hamda ulardan foydalanish bo‘yicha bilim va ko‘nikmaga; Talaba mantiq elementlari, to‘g‘ri va noto‘g‘ri mulohazalar, mulohazalar ustida amallar va ularga doir misollar tuzish to‘g‘risida malakaga ega bo‘lishi lozim.	5	1
5.	AN11-210	Algoritmlar nazariyasi	Algoritm tushunchasi va uning turlari to‘g‘risida bilimga; masalaning qo‘yilishiga qarab muammoga yechim topa olish, algortimlar nazariyasi metodlarini qo‘llay olish, uchraydigan muammolar bo‘yicha yechimlar qabul qilish ko‘nikmalariga; algoritmlar yaratish usullari, metodlari, masalaning yechishning eng optima usullarini bilishi va ulardan foydalanish bo‘yicha malakaga ega bo‘lishi lozim	10	1,2
6.	LL11-210	Leksikologiya va leksikografiya	leksik qonun-qoidalar, leksikologiyaning boshqa tilshunoslik fanlari orasidagi o‘rni, uning grammaтика, fonetika, stilistika kabi bo‘limlari bilan aloqasini, leksikografiya, so‘z va leksema tushunchalari, so‘zning ma’nosи, vazifasi, tushuncha va konsept mohiyati, yangi so‘zlarning yasalish yo‘llari, so‘zlarning o‘z ma’nolarini o‘zgartirish masalalari haqida tasavvurga ega bo‘lishi; so‘z ma’nolarini farqlay olish va ularni tasniflashni, til va nutq birliklarini o‘z ma’nosи hamda ko‘chma ma’nolarda qo‘llashni; o‘zbek tili lug‘atining boyish usullari (intralingvistik, ekstra lingvistik) haqida, til qonuniyatlarining ichki va tashqi manbalarini bilishi; so‘z va uning ma’nolariga oid nazariy bilimlar o‘qitiladi	10	1,2
7.	O‘EYT1204	O‘zbekistonning eng yangi tarixi	O‘zbekiston jahon sivilizatsiyasi taraqqiyotiga katta hissa qo‘sigan hududlardan biri, o‘zbek xalqi boy tarixiy o‘tmish va beba ho ma’naviy merosga egaligi, mustaqillik yillarda O‘zbekiston Respublikasida yuz bergen muhim o‘zgarishlar, tub islohotlarning	4	2

			<p>mazmun-mohiyatini ko‘rsatib berish va jamiyat hayotida, ijtimoiy turmush tarzida talabaning o‘rnini, o‘zligini anglatish, shaxs, fuqaro maqomini tushunib yetishidan iborat.</p> <p>Boy tarixiy o‘tmish, xususan, o‘zbek davlatchiligiga tarixiy ekskurs uyushtirish, qarama-qarshiliklarga boy ziddiyatli XX asr tarixi mazmun-mohiyatini ochib berish, mustaqillikka erishish arafasida O‘zbekistonda yuzaga kelgan murakkab ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy vaziyat hamda mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi, ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma’naviy hamda boshqa sohalarda amalga oshirilgan islohotlarning mazmun-mohiyatini talabalarga to‘liq tushuntirib berish, ularni Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash hamda milliy g‘urur va iftihorni shakllantirishdan iborat.</p>		
8.	F1204	Falsafa	<p>Talabalar dunyoqarashining umumlashgan tizimini yaratish va unda inson o‘rnini ko‘rsatish, insonning dunyoga bo‘lgan bilish, ijtimoiy-siyosiy, ahloqiy, estetik va boshqa munosabatlarini shakllantirish hamda to‘g‘ri fikrlash mahoratini o‘rgatishdan iborat; talabalarning dunyoni bilish va uni o‘zgartirishga tanqidiy tafakkur nuqtai nazardan yondashuvi, tabiiy ilmiy bilimlarning ijtimoiy ahamiyati; texnika va texnologiyalarning inson pragmatik ehtiyojlariga javob sifatidagi evolyusiyasi; milliy qadriyatlar, madaniyat va ommaviy madaniyatning o‘zaro aloqasi va farqi, dunyoni bilish, haqiqatni anglashda amaliyot va faoliyat uyg‘unligini ta’minlashning ahamiyati, to‘g‘ri fikrning ijobjiy maqsadlarga yo‘naltirishdagi o‘rni; ta’lim falsafasi va falsafa ta’limining dunyoqarashni shakllantirishdagi o‘rni, global korrupsiyaning sabablari, shakllarini bilish va ularga qarshi kurashish, dunyoviy bilim va malakalarni yangilanayotgan O‘zbekistondagi islohotlar jarayonida to‘liq namoyon qilish, ijtimoiy va professional mas’uliyatni va jamiyat taraqqiyotiga munosib hissa qo‘sish tuyg‘usini shakllantirishdan iborat.</p>	4	2
9.	M1205	Morfologiya	<p>hozirgi o‘zbek tilining grammatik qurilishi, morfologiya sathiga oid nazariy tushunchalarni o‘rganish va ularni amaliyotda qo‘llay olish; hozirgi o‘zbek tilining sistem-struktur, funksional xususiyatlari, tilning morfologik sath birliklarining xususiyatlari, morfologiyaning kompyuter lingvistikasidagi ahamiyati; o‘zbek tili birliklarini nutqda o‘z o‘rnida, maqsadli qo‘llash, hozirgi o‘zbek tilining morfologiya sathining boshqa til</p>	5	2

			sathlaridan farqlash o‘qitiladi		
10.	DT12-415	Dasturlash texnologiyalari	Python dasturlash tili asoslari, Python kutubxonalarini, simvollar kodirovkasi to‘g‘risida bilimga; regulyar ifodalarni tuza olish va matnlarni qayta ishslash bo‘yicha yechimlar qabul qilish ko‘nikmaga; HTML, CSV, XML va Javascript tili asoslari, Django freymvorki ma’lumotlar formatlari xususiyatlarini bilsishi va ulardan foydalanish bo‘yicha malakaga ega bo‘lishi lozim.	15	2,3,4
11.	STAT1305	Statistika	Ehtimollar nazariyasi, chekli ehtimolliklar fazosi, ehtimolning klassik va statistik ta‘riflari, ehtimolning asosiy xossalari, statistik gipotezalar, 1-va 2-tur xatoliklar, sodda va murakkab gipotezalar, nolli va qarama-qarshi gipotezalar, nolli gipotezalarni baholash usullari hamda ulardan foydalanish bo‘yicha bilim va ko‘nikmaga; Talaba statistik gipotezalar hamda ularni kuzatish natijasida olingan ma’lumotlarni gruppalarga ajratib, variatsion qator tuzish to‘g‘risida malakaga ega bo‘lishi lozim.	5	3
12.	SIN1305	Sintaksis	hozirgi o‘zbek adabiy tilining sintaksis, sintaktik munosabat va sintaktik aloqa, ularning turlari, so‘z birikmasi sintaksisi, gap sintaksisi, uyushgan gap, qo‘shma gap sintaksisi; grammatic ma’no, grammatic shakl, grammatic kategoriya hodisalarini barcha grammatic morfemalar, turkumlar, sintaktik birliklar, hozirgi o‘zbek adabiy tilining sistem-struktur, funksional xususiyatlari o‘qitiladi	5	3
13.	MBBT13-410	Ma’lumotlar bazasini boshqarish tizimlari	Ma’lumotlar bazasi, ma’lumotlar bazasini boshqarish tizimlari, jadval, satr, ustun, birlamchi kalit, ikkilamchi kalit, indeks, trigger, tranzaksiya, kursov, ko‘rinish, prosedura, funksiya, rezerv nusxalash haqida bilimga; Talaba MBBT da ma’lumotlarni kiritishni saralash, o‘zgartirish, o‘chirish, qayta ishslash, jadvallar ko‘rinishlar, prosediralar va funksiyalar yaratish, hamda ulardan foydalanish bo‘yicha ko‘nikmaga; Talaba axborot tizimlari uchun ma’lumotlar bazasini loyihalash hamda ularni qo‘llasb quvvatlash to‘g‘risida malakaga ega bo‘lishi lozim;	10	2,3
14.	IT13-515	Ingliz tili	Ingliz tili grammaticasi, ingliz tilining lisoniy va nutqiy imkoniyatlari, kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunish, xorijiy hamkorlar bilan og‘zaki va yozma muloqot qila olish kabilar yuzasidan bilim, ko‘nikma va malakalarini shakllantiradi	15	3,4,5
15.	DSh1404	Dinshunoslik	Talaba-yoshlar tafakkurida dinning mazmun-mohiyati, dunyoning diniy manzarasi, diniy va falsafiy qarashlarning o‘zaro bog‘liqligi, globallashuv va diniy jaryonlari hamda zamonaviy	4	4

			diniy harakatlar, diniy aqidaparastlik, ekstremizm va terrorizmning davlat va jamiyat xavfsizligaga salbiy ta'sirini bilish va unga qarshi kurashishda nazariy bilimlar va amaliy ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Diniy ta'limotlarning tarixi va rivojlanish bosqishlarini o'rghanish, dinning asl mazmuni bilan uning soxta talqinlarini farqlash malakasini shakllantirish; - ekstremizm va terroizmning paydo bo'lish sabablarini aniqlash, va uning oqibatlarini ijtimoiy-falsafiy jihatdan tahlil qilish; - diniy va dunyoviy jarayonlarga nisbatan mantiqiy va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish, - diniy aqidaparastlikning profilaktikasi va unga qarshi kurashda egallangan nazariy bilimlarni amaliy hayotda qo'llash, - talabaning mustaqil ta'lim olishda egallangan bilimlardan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.		
16.	NA1404	NLP algoritmlari	Tabiiy tilni qayta ishlash jarayonlarining muammolari va ularni yechilish usullari to'g'risida bilimga; Masalaning qo'yilishiga qarab muammoga yechim topa olish, NLP algortimlarining aynan qaysi turini qo'llay olish, uchraydigan muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish ko'nikmalariga; NLP sohasidagi muhim usullari va algoritmlari, masalani yechishning eng optimal usullarini bilishi, natijalarni baholash va qaror qabul qilish bo'yicha malakaga ega bo'lishi lozim.	4	4
17.	TMU1505	Tilshunoslikda matematik usullar	Tilshunoslikda matematik usullaridan matematik mantiq, uning algoritm nazariyasi bo'limlari bilan ko'p jihatdan umumiylilikka ega. Matematik usullardan foydalangan holda olib boriladigan har qanday lingvistik tadqiqot yo'nalishi matematik lingvistikasi deyiladi.	5	5
18.	KL15-610	Kompyuter lingvistikasi	kompyuter lingvistikasi asosları, uning aniq va tabiiy fanlar ichidagi o'rni va mohiyati, mantiqiy fikrlar formasi va formulasi, berilgan formula yordamida konstruksiyalar tuzish, ma'lumotlar bazasini tuzishga asos yaratish, o'zbek tilining matematik modeli, o'zbek tilining kompyuter uslubi, o'zbek tili grammatikasining ma'lumotlar bazasi, o'zbek tili grammatikasini o'qitish va bilimlarni baholash dasturlariga oid me'yoriy va amaliy ma'lumotlar; til hodisalarini tahlil qilishda matematik mantiq va dasturlash asoslaridan foydalangan holda yechimlarni ishlab chiqish; o'zbek tilining kompyuter uslubi, o'zbek tili grammatikasining ma'lumotlar bazasi, o'zbek tili grammatikasining o'qitish va bilimlarni baholash	10	5,6

			dasturlari, o'zbek tilidagi matnlarni tahrirlash; kompyuter lingvistikasiga oid tadqiqotlar, kompyuter lingvistikasi fanining istiqboli va dolzarb masalalari o'qitiladi		
19.	KMT15-610	Katta ma'lumotlar texnologiyalari (BigData)	Big data (katta ma'lumotlar) - juda katta hajmdagi bir jinsli bo'limgan va tez tushadigan raqamli ma'lumotlar bo'lib, ularni odatiy usullar bilan qayta ishlab bo'lmaydi. Ba'zi hollarda, katta ma'lumotlar tushunchasi bilan birga shu ma'lumotlarni qayta ishlash ham tushuniladi. Asosan, analiz obyekti katta ma'lumotlar deb ataladi.	10	5,6
20.	MT16-710	Mashina tarjimasi	Mashina tarjimasi-bu sun'iy intellekt yordamida va inson aralashuviz matnlarni bir tildan boshqasiga avtomatik ravishda tarjima qilish jarayoni. Bir tabiiy tildan ikkinchi tilga matnni raqamli hisoblash mashinalari va kompyuterlar yordamida tarjima qilish. Kompyuterlar uchun dasturlar tuzish, matematik lingvistika va amaliy lingvistika kabi yo'nalishlar bilan chambarchas bog'liq. Mashina tarjimasi tizimini yaratish ilmiy tadqiqotlar mahsuli hisoblanadi.	10	6,7
21.	QT16-710	Qidiruv tizimlari	Qidiruv tizimi orqali katta hajmdagi ma'lumotlar orasidan kerakli ma'lumotlarni maxsus algoritmlar yordamida izlaydi va uni tartiblab beradi. Qidiruv tizimida ma'lumotlar turini ko'rsatish mumkin, masalan, matn, tasvir, videotasvir, audiofayl va b. Matn qidirilganda natija sifatida ushbu matndan kalit-so'z qatnashgan bir qism ko'rsatiladi.	10	6,7
22.	MK1705	Mualliflik korpuslari	Mualliflik korpusi tuzishning lingvistik asoslari, mualliflik korpuslarining mushtarak va farqli jihatlari, Mualliflik korpusining tuzilishi, tarkibi, hosilasi, rus va ingliz tilida mavjud mualliflik korpuslarining o'xshash hamda farqli jihatlari o'qitiladi	5	7
23.	MITU1705	Ma'lumotlarni intellektual tahlil qilish usullari	Ma'lumotlarning intellektual tahlili qilish baza ustida amaliy statistika, timsollarni aniqlash, sun'iy intellekt, MB nazariyasi va boshqa shunday fanlar singari vujudga keladigan va rivojlanib boradigan multidisiplinar muhitdir.	5	7

### 60230900 – Folklorshunoslik va shevashunoslik

#### 1.00 Majburiy fanlar

1.	O'YET 1105	O'zbekistonning eng yangi tarixi	Vatan tarixini bilish, milliy va umuminsoniy qadriyatlar bo'yicha o'z nuqtai nazarini bayon etish hamda ilmiy asoslay olish, milliy g'oya asosida faol hayotiy o'rinni egallash.	5	1
2.	FAL1 2 04	Falsafa	Dunyoqarash bilan bog'liq falsafiy bilimlarga ega bo'lish, mustaqil tahlil qila olish, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olish; komil inson obrazini shakllantirishda milliy g'oya va milliy mafkuraning rolini bilish.	4	2

3.	DIN1204	Dinshunoslik	Dunyo dirlari tarixi, dirlarning kelib chiqishi, dinning ijtimoiy hayotdagi o'mni. Talabalarga zamonaviy dunyodagi dinniy qarashlar haqida ma'lumot berish.	4	2
4.	ATSQ1105	Axborot texnologiyalari	Talabalarga zamonaviy axborot texnologiyalari, elektron axborot tizimlari, qidiruv tizimlari, kompyuter grafikasi, ma'lumotlar bazasini yaratish va ular ustida ishlay olish imkoniyatlari haqida batafsil ma'lumotlar beriladi.	5	1
5.	XORT1105	Xorijiy til (ingлиз тили)	Ingliz tilida o'z fikrini og'zaki va yozma tarzda bayon qila olishi; o'rtacha murakkablikdagi audio va video ma'lumotlarni tarjima va tahlil qila olishi; o'zi uchun eng muhim bo'lgan tajriba sohalari bilan bog'liq jumlalarni va tez-tez ishlataladigan iboralarni tushuna olishi (masalan, shaxsiy va oilaviy ma'lumotlar, xaridlar, diqqatga sazovor joylar, ish va boshqalar); oddiy, kundalik vazifalarni bajarishda muloqot qila olishi; o'zining o'tmishi, atrof-muhit va bevosita ehtiyojlari bilan bog'liq masalalarni sodda qilib tasvirlay olishi; o'z mutaxassisligiga aloqador turli xil materiallarni tushuna olishi; o'ziga tanish bo'lgan yoki shaxsiy qiziqishlari bo'lgan mavzular bo'yicha sodda, izchil matnlar yarata olishi.	5	1
6.	O'F 1 1,210	O'zbek folklori	Milliy qadriyatlar xazinasida xalq og'zaki ijodning o'rnini, uning muhim xususiyatlari, folklor asarlarining ijro an'analaridan voqif bo'lish; janrlararo munosabat mezonlarini farqlash	10	1,2
7.	TN1105	Tilshunoslik asoslari	Tilshunoslik tarixi, nazariya va metodlari, sohadagi turli maktablar, olimlarning konsepsiya va ilmiy yondashuvlarini bilish; o'zbek tilshunosligi, umumiyl Tilshunoslikka oid bilimlarni egallash, til fanlarining dolzarb masalalarini ilg'ay olish, ilmiy faoliyatda qo'llay bilish.	5	1
8.	AN 1105	Adabiyotshunoslik asoslari	Adabiyotning o'ziga xos xususiyatlari, badiiy obraz, badiiy tasvir vositalari, adabiy tur va janrlarni; adabiyotshunoslik ilmi va adabiy jarayondagi nazariy masalalarini; badiiy asarning shakl va mazmuni, she'riy tizimga oid nazariyalarni puxta o'zlashtirish.	5	1
9.	O'D 1 2,3 10	O'zbek dialektologiyasi	O'zbek shevashunosligi tushunchalari, o'zbek tili qipchoq, qarluq, o'g'uz lahjalarining fonetik, leksik va grammatik, transkripsiya xususiyatlarini, shevalarni tasniflash tamoyillari hamda usullarini bilish	10	2,3
10.	HO'AT 1 2,3,4 15	Hozirgi o'zbek adabiy tili sathlari va ularning birliklarini farqlash, hozirgi o'zbek adabiy tilidagi lisoniy birliklar, munosabatlar hamda ular turlarining ilmiy asoslarini bilish.	15	2,3,4	
11.	FK1205	Folklorshunoslikning nazariy masalalari bo'yicha	Folklorshunoslikning nazariy masalalari bo'yicha	5	2

		kka kirish	chuqurroq o‘rganish, shuningdek, o‘zbek folklorshunosligida yetakchi bo‘lgan ilmiy yo‘nalishlarni dunyo folklorshunosligi bilan qiyosiy o‘rganishdan iborat.		
12.	JFA1305	Jahon folklori va adabiyoti	Jahon adabiyoti tarixining nazariy muammolari, namoyandalari, taraqqiyot tamoyillari, dunyo badiiy tafakkuri durdonalari va ularning tadrijiy rivojidan xabardor bo‘lish.	5	3
13.	UPUPS 1 3,5-10	Umumiy pedagogika. Umumiy psixologiya	Pedagogika va psixologiyaning mohiyati, ruhiy jarayonlar, psixik rivojlanish va uning o‘ziga xos xususiyatlari, yosh davrlari tasnifi, psixik taraqqiyotning turli bosqichlarida psixofiziologik holatlarning o‘rni haqidagi bilimlar bilan qurollanish.	10	3,5
14.	O‘AT 1 4,5,6-15	O‘zbek adabiyoti tarixi	O‘zbek adabiyoti tarixining shakllanish va taraqqiyot bosqichlari, unga yondashuvlar, adabiyot tarixini o‘rganishning metodologik asoslari va uni davrlashtirish tamoyillarini bilish; milliy uyg‘onish adabiyotida qadimchilar va jadid adabiyoti vakillarining mushtarak hamda farqli xususiyatlari anglash.	15	4,5,6
15.	O‘TT 1 4,5-10	O‘zbek tili tarixi	O‘zbek tili tarixi, uni davrlashtirish, qadimgi turkiy tilning fonetik, leksik, morfologik va sintaktik xususiyatlari, qadimgi davrlardan XX asr boshlarigacha yaratilgan badiiy, tarixiy, ilmiy, leksikografik asarlar tiliga xos xususiyatlar, o‘zbek adabiy tilining taraqqiyot bosqichlari, adabiy til rivojiga ijtimoiy-tarixiy voqealarning ta’siri masalasi, adabiy til uslublari xususidagi bilimlarni o‘zlashtirish.	10	4,5
16.	O‘SHMLT 1 4 05	O‘zbek shevalari matnlarining lingvistik tahlili	Sheva vakillari nutqidan yozib olingan materiallarni leksik, morfologik tahlil qilish orqali o‘zbek shevalari haqidagi nazariy qarashlarga ega bo‘lish, o‘ziga xos jihatlarini farqlay olish ko‘nikmasiga ega bo‘lish.	5	4
17.	OTAO‘M15 ,6 09	O‘zbek tili va adabiyotini o‘qitish metodikasi	Ona tili va o‘zbek adabiyot fanidan zamonaviy dasturlar va darsdan tashqari mashg‘ulotlar mazmuni, adabiy ta’limga doir meyoriy hujjatlarni bilish, o‘qitishning samaradorligi va natijaviyligini ta’minlash maqsadida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari vositalarini tizimli, mantiqiy ketma-ketlikda qo‘llash qobiliyatini tarkib toptirishi.	9	5,6
18.	TD 1 606	Tarixiy dialektologiya	Tarixiy dialektologiyaning dolzarb masalalarini bilish, ularni ilmiy faoliyatda qo‘llay olish malakasiga ega bo‘lish, XIX asr boshlarigacha bo‘lgan tarixiy asarlar tilidagi dialektaltal so‘zlar, ularning tasnifi, o‘sha davr tili leksikasidagi o‘ziga xosliklar, fonetik, morfologik xususiyatlar haqida tasavvurga ega bo‘lish.	6	6
19.	YO‘A1 606	Yangi o‘zbek	20-asrning 20-yillardan to mustaqillik davrigacha	6	6

		adabiyoti	yashab ijod etgan adiblar hayoti va ijodi, yaratilgan badiiy asarlar tahlili, davr adabiy jarayoni mohiyati yoritib beriladi.		
20.	MF 1 7, 5	Marosim folklori	Marosim folklori tarkibiy janrlari, xususiyatlari, genezisi, mif bilan munosabati, marosimlarnig o'tkazilish tartibi va mohiyati yoritilib, ularning o'zbek folkloridagi o'rni ko'rsatib beriladi	5	7
21.	DTIY 1,7 5	O'zbek tili stilistikasi	Hujjatchilik tarixi, xususan, sharq hujjatchiligi, hujjat turlari va ish yuritish asoslari, hujjat tili va uslublari haqidagi tasavvurga ega bo'lish; davlat tilida yoziladigan har qanday huquqiy-meyoriy hujjatlarni shakllantirish va tahrir qilish ko'nikmalariga ega bo'lish	5	7
22.	FD1 7 05	Folklor dialektologiyasi	Folklor matnlaridagi sheva elementlarini aniqlash, folklor namunalarini dialektal tarkibini tahlil va tasnif qilish tamoyillarini o'zlashtirish.	5	7
23.	O'M 1 6, 7 10	O'zbek mifologiyasi	Turkiy miflarning paydo bo'lishi tarxi, rivojlanish jarayoni, mifologik obrazlar tahlili, bugungi kun xalq og'zaki ijodidagi ko'rinishlari tahlillar asosida ko'rsatiladi.	10	6,7

## 2.00 Tanlov fanlari

24.	IMTA 2 4 4	Intelektual va ma'naviy tarbiya asoslari	Intelektual va ma'naviy tarbiya asoslari	4	4
25.	JTS 2 4 4	Jismoniy tarbiya va sport	Sog'lom turmush tarzini shakllantirish, jismonan baquvvat bo'lish uchun sport bilan shug'ullanib borish zarurati, o'zini jismonan takomillashtirish to'g'risida tasavvurga ega bo'lish.		
26.	O'AO 2 3 5	O'zbek areal onomastikasi	O'zbek xalq nomlariga o'ziga xos fonetik, leksik grammatic xususiyatlarni o'zlashtirish, ularni dialektal matnlar asosi yozib olish, dialektal farqlarni aniqlash, sheva vakillari, ya'ni respondentlar bilan o'zbek areal onomastikasi manba va matnlari ustida ilmiy amaliy nuqtayi nazardan ishlay olish, to'plangan materiallarni tahlil qilish, uni ilmiy maqola sifatida shakllantirish, o'zbek areal onomastikasi adabiyotlarini tahlil qila olish va ularni o'zi to'plagan materiallarga tatbiq eta olish, talabalar konferensiyasi va seminarlarida sohaga oid ma'ruza(lar) bilan ishtirok etish.	5	3
27.	DE 2 3 5	Dialektologiya va etnolingvistika	Shevalar, ularning o'xshash va farqli jihatlari, til va til egasi bo'lgan xalq orasidagi bog'liqlik, munosabatlar va ularning o'zaro ta'sirini o'rganish.		
28.	XL 2 3 5	Xalq lirikasi	O'zbek xalq lirikasi, janrlar tarkibi va tasnifi, marosim lirikasi, shomon qo'shiqlari janrlari, xalq qo'shiqlarida ramzlar, xalq qo'shiqlarining to'planishi, tasnif qilinishi va nashrlari, bu borada olib borilgan tadqiqotlar mazmuni haqida ma'lumot berish	5	3
29.	FI 2 3 5	Folklor	Hududlarga xos bo'lgan folklor va etnografiya, xalq		

		ijrochiligi	og‘zaki ijodi namunalari, uslubi, ijrosi, folklor jamoa ijrochiligi, hududlarga xos bo‘lgan folklor asarlarini o‘rganish.		
30.	O‘ATSHM 2 4 4	O‘zbek adabiy tili va shevalari munosabati (lingvopoetika)	O‘zbek adabiy tili va shevalarining o‘zaro munosabatini o‘rganish orqali talabalarda bu masala haqida tushuncha hosil qilish, kengroq o‘rganishga yordam berish.	4	4
31.	O‘SHTQT 2 4 4	O‘zbek dialektal lingvokulturolo giyasi	O‘zbek dialektologiyasida madaniyatning aks etishi, u orqali jamiyat va til, jamiyat va sheva munosabatlarini kengroq o‘rganish.		
32.	BSDM 2 55	Baxshichilik san’ati va dostonchilik maktablari	Xalq og‘zaki badiiy ijodining yuksak professional san’at turi doston va dostonchilik bo‘lib, uning paydo bo‘lishi, taraqqiyoti baxshilar faoliyati bilan uziyi bog‘langanligi, baxshilar va dostonchilik maktablari, doston kuylash tartibi, ustoz va shogird munosabati kabi masalalar mazkur fan doirasida o‘rganiladi.		
33.	XOIYA 2 55	Xalq og‘zaki ijodi va yozma adabiyot	Xalq og‘zaki ijodi poetikasi, folklorning so‘z san’ati ekanligi, folklor janrlari, xalq og‘zaki ijodi genezisi va tarixiy taraqqiyoti, janrlar va ularning xususiyatlarini aniqlash, janrlararo munosabat mezonlarini belgilash, adabiyot va folklor munosabati haqidagi bilimga ega bo‘lish, xalq og‘zaki ijodining sinkretik san’at ekanligini, boshqa san’at turlaridan farqli jihatlarini ko‘rsatib berish, o‘zbek folklorining tarixiy taraqqiyot bosqichlarini, O‘zbekiston mustaqillikka erishgandan so‘ng xalq og‘zaki ijodi davlat maqomiga erishganligi, shuningdek, folklor namunalarini tahlil qilish, ularni xalq orasidan yig‘ish va tasniflash ko‘nikmasini hosil qilishga yordam berish.	5	5
34.	O‘DL 2 5 5	O‘zbek dialektal leksikografiyasi	O‘zbek sheva va dialektlariga oid lug‘atlarning turlari va ularning adabiy til lug‘atlari bilan aloqadorligi, dialektizmlar va ularning turlari, dialektal lug‘atning, lug‘at maqolasining tuzilishini o‘rganish.	5	5
35.	O‘PD 2 5 5	O‘zbek perceptual dialektologiyasi	O‘zbek shevashunosligi tushunchalari, uni perceptual jihatdan o‘rganish, shevalarni tasniflash tamoyillari hamda usullarini bilish.		
36.	BF 3 7 5	Bolalar folklori	Bolalar folklori janrlari, badiiyati, mohiyati, ijrosi haqidagi nazariy qarashlar namunalar tahlili orqari ko‘rsatib o‘tiladi.		
37.	O‘XN 3 7 5	O‘zbek xalq nasri	O‘zbek folklori nasrini o‘rganish, tasnid etish, uning tarkibini aniqlash, har bir janrning xususiy belgilari, tabiat, badiyyatining yoritilishi haqida ma’lumot berish.	5	7
38.	O‘SHK 2 7 5	O‘zbek shevalari korpusi	O‘zbek shevalarini kengroq o‘rganish, ularning o‘xshash va farqli jihatlarini hisobga olgan holda o‘zbek shevalari korpusini tuzishni o‘rganish.	5	7

39.	KD 2 7 5	Kompyuter dialektologiyasi	O‘zbek shevalarini haqida ma’lumot olish, ularning tarixiy taraqqiyoti va hozirgi davrdagi bosqiclari haqida zamonaviy texnika va metodlar orqali rivojlanishi ham o‘zgarishlarni bilish.		
-----	----------	----------------------------	---	--	--

**70230104 - Adabiyotshunoslik (o‘zbek adabiyoti)**

**Majburiy fanlar**

1.	ITM 102	Adabiyotshunoslikda ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishslash, adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish	5	1
2.	NP 105	Nazariy poetika	Nazariy poetika masaralari, ijod manb arari, ijodiy jarayon psixorogiyasi haqidagi nazany va amaliy qarashlar mahorat va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi	5	1
3.	MFO‘M 105	Maxsus fanlarni o‘qitish metodikasi	adabiyotshunoslik fanlari bo‘yicha mashg‘ulotlarning asosiy shakllari va ularni olib borish metodikasi; oliy ta‘lim o‘qituvchisining darsga tayyorgarlik ko‘rish, talabalarning mustaqil ishlari va ilmiy faoliyatiga rahbarlik qilish hamda o‘zining kasbiy darajasini oshirib borish bo‘yicha bajaradigan ishlarini o‘rgatish.	5	1
4.	AT 105	Adabiyotshunoslik tarixi	Jahon estetik tafakkuri va adabiyotshunoslige erishgan yutuqlarni zamон talablari nuqtai nazaridan o‘rganishdan iborat. Sharq va G‘arb tafakkurlararo mushtarak va farqli jihatlarga tipologik yondashish, qadimgi davrda yaratilgan (Shumer, Yunon, Rim, Xitoy, Hindiston va Markaziy Osiyoda yaratilgan adabiyotshunoslikk oid asarlarni o‘rganish, Uyg‘onish davri adabiyotshunos-ligining jahon adabiy-nazariy tafakkuri tarixidagi o‘rnini belgilash, adabiyotshunoslik taraqqiyotiga xizmat qilgan adabiy oqimlarning adabiy tafakkur tarixidagi o‘rnini belgilash, XX asr yangi davr adabiyotshunosligining vujudga kelishida omil bo‘lgan nazariya va konsepsiyalarning adabiyot tarixidagi o‘rnini belgilashdan iborat.	5	1
5.	BMP 1 5	Badiiy matn poetikasi	mumtoz poetika asoslari haqida ma’lumot beradi, tarixiy-adabiy jarayonning taraqqiyot qonuniyatları va ijtimoiy muhit bilan bog‘liqligi, o‘zbek adabiyotining ijtimoiy-tarixiy va adabiy-estetik omillari, xususiyatlari, yangi janrlar va ularning taraqqiyot tamoyillari, obrazlarning yangilanish qonuniyatları, taraqqiyot omillaridan ta‘lim beradi. Yoshlarda sog‘lom tafakkur tarzini shakllantirish, badiiy matn poetikasi haqida har tomonlama bilim hosil qilish, ma’naviy dunyosi mukammal bo‘lishiga ko‘maklashish ushbu o‘quv fanining asosiy maqsadlaridan hisoblanadi.	5	1
6.	MTP 105	Mumtoz tarixiy poetika	mumtoz tarixiy poetikaning nazariy muammolarini o‘rganish, milliy adabiyot tarixini nazariy aspektda o‘rganish va uning madaniy va ma’naviy ildizlariga	5	2

			oid muhim muammolarni tahlil qilish ruhida tarbiyalashga qaratilgan. Badiiy asarlarni va adabiy namunalarni tarixiy-nazariy aspektda o'rganish orqali talabalarning dunyoqarashi va ilmiy tafakkurini kengaytirish nazarda tutilgan.		
7.	JAM 105	Jahon adabiyoti muammolari	O'zbek adabiyotini jahon adabiyoti kontekstida o'rganish, adabiy-estetik omillarning rivojlanish istiqbollari borasida ma'lumotga ega bo'ladi.	5	2
8.	YO'AM 105	Yangi o'zbek adabiyoti muammolari	Yangi o'zbek adabiyoti muammolarining o'ziga xos jihatlari va adabiy-nazariy tafakkur tarixi masalalaridan xabardor bo'lish;	5	2
9.	JAT 206	Jadid adabiyoti tarixi	O'zbek adabiyotining tarixiy rivojlanish qonuniyatlari haqida to'liq tasavvurga ega bo'lishi, jadid adabiyoti tarixi va bu davrda yashab ijod qilgan adiblarning ijodiy faoliyati haqida ma'lumotga ega bo'lish, jadid davri dramasi, she'riyati va nasrini o'qish va o'zlashtirish va tahlil qila olish masalalari bo'yicha ko'nikma va malakalarni shakllantirish vazifalarini bajaradi.	8	3

#### **Tanlov fanlari**

10.	ATN 1 2	Adabiy tanqid nazariyasi	Adabiy tanqid imiy-nazariy muammolarini tizimli o'rganish	5	2
11.	ATBM 1 2	Adabiy tanqidda baholash muammosi	Badiiy asarlarning saviyasi, badiiy qimmati tanqiddan o'kaziladi, baholanadi.	4	3
12.	O'MAM 1 5	O'zbek mumtoz adabiyoti muammolari	Adabiyotning tarixiy taraqqiyoti bosqichlari va davrlashtirish, mumtoz adabiyotdagi eng muhim yo'nalishlar, diniy va dunyoviy mazmundagi adabiyot, saroy adabiyoti, o'zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she'riyat va nasrning xususiyatlari, so'fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she'riyat asoslari haqida bilimga ega bo'ladi.	4	3
13.	MMT 1 5	Mumtoz matn tahlili	O'zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she'riyat va nasrning xususiyatlari, so'fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she'riyat asoslari haqida bilimga ega bo'ladi.	5	2
14.	NP 2 5	Nasr poetikasi	Zamonaviy o'zbek adabiyotining o'ziga xos jihatlari va adabiy-nazariy tafakkur tarixi masalalaridan xabardor bo'lish, zamonaviy o'zbek nasrining poetik xususiyatlari va takomil yo'lini ijodkor labaratoriysi bilan omuxta o'rganish.	4	3
15.	ZO'NU 2 5	Zamonaviy o'zbek nasrida uslub muammosi	Zamonaviy o'zbek nasrining poetik xususiyatlari va takomil yo'lini ijodkor labaratoriysi bilan omuxta o'rganish.	4	3

**70230502 Adabiyotshunoslik (O'zbek adabiyoti)**

**Majburiy fanlar**

1.	AITM 105	Adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash, adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish	5	1
2.	MFO‘M 105	Maxsus fanlarni o‘qitish metodikasi	adabiyotshunoslik fanlari bo‘yicha mashg‘ulotlarning asosiy shakllari va ularni olib borish metodikasi; oliy ta‘lim o‘qituvchisining darsga tayyorgarlik ko‘rish, talabalarning mustaqil ishlari va ilmiy faoliyatiga rahbarlik qilish hamda o‘zining kasbiy darajasini oshirib borish bo‘yicha bajaradigan ishlarini o‘rgatish.	5	1
3.	ANTT 105	Adabiy-nazariy tafakkur tarixi	Adabiy-nazariy tafakkur tarixini bilishi kerak.	5	1
4.	NP 105	Nazariy poetika	Nazariy poetika masaralari, ijod manb arari, ijodiy jarayon psixorogiyasi haqidagi nazany va amaliy qarashlar mahorat va ko,nik malarigaega bo‘lishi	5	1
5.	NP 105	Bolalar adabiyotining nazariy muammolarini	bolalar adabiyotining nazariy muammolarini o‘rganish, bolalar asarlarini o‘rganish tadqiq qilishni bilish;	5	2
6.	ATN 105	Adabiy tanqid nazariyasi	Adabiy tanqid ilmiy-nazariy muammolarini tizimli o‘rganish	5	2
7.	SHN 105	She'r nazariyasi	She’r qoidalarinini she’riy san’at va adabiyot qoidalari orqali o‘rganishning ilmiy-nazariy muammolarini bilish	5	2
8.	DN 105	Drama nazariyasi	Drama nazariyasiga oid asarlar poetikasiga oid asarlar ilmiy qonuniyatlarni anglash va ilmiy faoliyatda qo‘llay olish, dramatik tur namunalari matnlarini tahlil qilish ko‘nikmasiga ega bo‘lish	5	2
9.	MTP 105	Mumtoz tarixiy poetika	mumtoz tarixiy poetikaning nazariy muammolarini o‘rganish, milliy adabiyot tarixini nazariy aspektda o‘rganish va uning madaniy va ma’naviy ildizlariga oid muhim muammolarni tahlil qilish ruhida tarbiyalashga qaratilgan. Badiiy asarlarni va adabiy namunalarni tarixiy-nazariy aspektda o‘rganish orqali talabalarning dunyoqarashi va ilmiy tafakkurini kengaytirish nazarda tutilgan.	5	2

### Tanlov fanlari

10.	YO‘AM 104	Yangi o‘zbek adabiyoti muammolarini	yangi o‘zbek adabiyoti muammolarining o‘ziga xos jihatlari va adabiy-nazariy tafakkur tarixi masalalaridan xabardor bo‘lish;	4	1
11.	O‘MAM 15	O‘zbek mumtoz adabiyoti muammolarini	Adabiyotning tarixiy taraqqiyoti bosqichlari va davrlashtirish, mumtoz adabiyotdagi eng muhim yo‘nalishlar, diniy va dunyoviy mazmundagi adabiyot, saroy adabiyoti, o‘zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she’riyat va nasrning xususiyatlari, so‘fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she’riyat asoslari haqida bilimga ega bo‘ladi.	4	3
12.	MMT 15	Mumtoz matn	O‘zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga	5	2

		tahlili	kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she'riyat va narsning xususiyatlari, so‘fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she'riyat asoslari haqida bilimga ega bo‘ladi.		
13.	AT 105	Adabiyotshunoslik tarixi	Jahon estetik tafakkuri va adabiyotshunosligi erishgan yutuqlarni zamон talablari nuqtai nazaridan o‘rganishdan iborat. Sharq va G‘arb tafakkurlararo mushtarak va farqli jihatlarga tipologik yondashish, qadimgi davrda yaratilgan (Shumer, Yunon, Rim, Xitoy, Hindiston va Markaziy Osiyoda yaratilgan adabiyotshunoslikk oid asarlarni o‘rganish, Uyg‘onish davri adabiyotshunos-ligining jahon adabiy-nazariy tafakkuri tarixidagi o‘rnini belgilash, adabiyotshunoslik taraqqiyotiga xizmat qilgan adabiy oqimlarning adabiy tafakkur tarixidagi o‘rnini belgilash, XX asr yangi davr adabiyotshunosligining vujudga kelishida omil bo‘lgan nazariya va konsepsiyalarning adabiyot tarixidagi o‘rnini belgilashdan iborat.	5	1

#### **70230104 - Adabiyotshunoslik (Jahon adabiyoti)**

#### **Majburiy fanlar**

1.	JAUM1-2-3 14	Jahon adabiyotining umumnazariy muammolari	Nazariy va tarixiy adabiyotshunoslikning global muammolaridan voqif bo‘ladi: Jahon adabiyotining o‘rganilish tarixi, jahon adabiyotshunosligi metodologiyasining an’naviy va avangard yo‘nalishlari, jahon adabiyoti namunalariga milliy badiiy tafakkur negizida yondashish usul va yo‘llarini o‘rganadi; poetik tipologiya, talqin falsafasi, adabiy oqimlarga mansub figuralarning individual jihatlari xususida ilmiy-nazariy malakaga ega bo‘ladi.	14	1,2,3
2.	MFO‘M 105	Maxsus fanlar o‘qitish metodikasi	Oliy o‘quv yurtida ta’limning o‘ziga xos xususiyatlarini; oliy o‘quv yurtida filologik fanlarni o‘qitishning davlat standartlarini; oliy o‘quv yurtida filologik fanlarning maqsad va vazifalarini; oliy ta’imdagи o‘qitishning asosiy didaktik paradigmalarini, metodlari, prinsiplari va o‘qitish vositalarini, adabiyotshunoslik sohasida o‘qitish natijalarini nazorat qilishni, olingan bilimi va shakllantirgan mahoratini oliy o‘quv yurtida filologik adabiyotshunoslik fanlarini o‘qitishdagi nazariy va amaliy faoliyatida qo‘llash ko‘nikmalariga ega bo‘lish.	5	1
3.	TPA 105	Tarixiy poetika asoslari	“Tarixiy poetika” istilohi, manbalari, o‘rganilish tarixi, muammoni tadqiq etgan adabiyotshunoslар, tarixiy poetikaning “nazariy poetika” bilan spesifik aloqadorligi haqida ilmiy axborotga ega bo‘ladi; badiiy matnga tarixiy fenomen sifatida qarash, ayni matnga xos sinkretik, sintetik xossalarni aniqlashni o‘rganadi.	5	1

4.	TATN 105	Turkiy adabiyot va nazariyasi	Turkiy xalqlar adabiyoti tarixini davrlashtirish muammolar, Turkiy xalqlar folklori, qadimgi afsona va rivoyatlar, mavzulari, qahramonlari, syujetlarining yozma adabiyotga o‘tishi, folk’lor dostonlari va yozma dostonlar, Sayyor syujetlar, dostonlardagi variantlilik, yozma adabiyotning shakllanishi, diniy va dunyoviy adabiyot, tarjima adabiyoti, janrlar haqida bilinga ega bo‘ladi.	5	1
5.	ITM 2 05	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash, adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish	5	2
6.	ZSG‘AK 2 3 09	Zamonaviy Sharq va G‘arb adabiyoti komparativistik asи	Komparativistikaning mazmun-mohiyati, tarixiy-nazariy bosqichlarini o‘rganish, Sharq va G‘arb adabiyoti namunalarining tipologik xususiyatlarini tahlil va talqin etish, yevrosentrik talqinlarni biryoqlama ekanligini asoslash, multikulturologiyaning shakllanish omillarini belgilash, “qiyosdan maqsad haq gapni aytish” ekanligiga urg‘u berish, tipologiya, adabiy aloqa va ta’sir, tarjimashunoslik kabi komparativistikaning tarkibiy qismlarini tizimli o‘rganish malakasiga ega bo‘ladi.	9	2,3
7.	NP 2 05	Nazariy poetika	“Nazariy poetika” istilohi, manbalari, o‘rganilish tarixi, muammoni tadqiq etgan adabiyotshunoslari, badiiy matnni zamonaviy komparavistika, nazariy poetika ilmi vakillari; ning nazariy poetikaga oid qarashlari asosida tadqiq etish, tahlillash malakasiga ega bo‘ladi.	5	2
8.	JAT 3 04	Jahon adabiyotshunosi g‘i tarixi	Jahon adabiyotshunosligi tarkibiy qismlari, uning adabiy-estetik tafakkurining tadrij bosqichlari, qadimgi Shumer, Misr, Hind, Xitoy va Yunon adabiyoti uchun spitsifik xususiyatlari, syujet, obraz, detal, motiv kabi poetik komponentlarni jahon adabiyoti kontekstida o‘rganish, adabiy tanqid tarixi, badiiy matn nazariyasi va uning turlari, jahon she’riyatining janr va vazn xususiyatlarini tizimli o‘rganish, tadrij tamoyillarini kuzatish malakasiga ega bo‘ladi.	4	3
<b>Tanlov fanlari</b>					
9.	MPM 1 04	Mumtoz poetika muammolari	Mumtoz adabiyot tushunchasi va uning xususiyatlari, manbalari hamda ob’ektlari, mumtoz adabiyotni o‘rganish an’analari, janrlar poetikasi, aruz vaznining umumiy qonuniyatları, badiiy san’atlarning hosil bo‘lish yo‘llari, mumtoz she’riyatda qofiya va radifning tutgan o‘rnii, mumtoz nazmiy asarlar matni ustida ishlash, ularni mumtoz she’riyatda qo‘llanish usullarini puxta egallash.	4	1
10.	BMP 1 04	Badiiy matn poetikasi	Mumtoz poetika asoslari haqida ma’lumot beradi, tarixiy-adabiy jarayonning taraqqiyot qonuniyatları		

			va ijtimoiy muhit bilan bog‘liqligi, o‘zbek adabiyotining ijtimoiy-tarixiy va adabiy-estetik omillari, xususiyatlari, yangi janrlar va ularning taraqqiyot tamoyillari, obrazlarning yangilanish qonuniyatları, taraqqiyot omillaridan ta’lim beradi.		
11.	L 2 04	Lingvofolkloristika	Lingvofolkloristika fanining nazariy asoslarini bilishi, xalq shevalari va folklor munosabati masalalarini, folklor poetikasi va xalq shevalariga doir qonuniyatlarni anglash va ilmiy faoliyatida qo‘llay olish, folklor matnlaridagi dialektal hodisalarini hududiy farqlarni bilishi.	4	2
12.	FT 2 04	Folklorshunoslik tarixi	Folkloristika genezisi, folklorshunoslikning taraqqiyot bosqichlari, shakllanishi tarixini bilish, tarixiy folklor janrlari va ularning poetik xususiyatlariga doir qonuniyatlarni anglash, ularni folklor tadqiqotlarida qo‘llay olish.		

### 70230203– Badiiy tarjima (roman-german tillari)

#### Majburiy fanlar

1.	302ITM 1 2	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi - bu yangi bilimlarni olish yoki gipotezalarni tasdiqlash uchun tadqiqot o‘tkazishning tizimli va tashkiliy yondashuvdir. Bu tadqiqotchiga ma'lumotlarni to‘plash, tahlil qilish va sharhlashda yordam beradigan usullar, protseduralar, vositalar va texnikalar to‘plamidir.	2	1
2.	302FMTT 1 5	Amaliy xorijiy til	Amaliy xorijiy til kursi yangi tilni o‘rganish va undan amalda foydalanishni xohlovchilar uchun mo‘ljallangan. Tilni nazariy o‘rganishdan farqli o‘laroq, amaliy kursda asosiy e’tibor muloqot va tilni amaliyotda qo‘llashga qaratiladi. Bu kurslar odatda jonli muloqotlar, o‘yinlar, mashqlar va vaziyatlardan o‘quvchilarga real hayotdagি ko‘nikmalarini qo‘llashlariga yordam beradi. Chet tilini amaliy o‘rganish o‘quvchilarning ushbu tildan foydalanishga bo‘lgan ishonchini oshirishga, so‘z boyligini kengaytirishga, tanlagan tilda tushunish va ifoda etish ko‘nikmalarini oshirishga imkon beradi.	5	1
3.	302AXT 1 4	Filologik matnlar tarjimasi va tahriri	Filologik matnlarni tarjima qilish va tahrirlash - bu filologik faoliyat bilan bog‘liq matnlarni o‘zgartirish va takomillashtirish jarayonidir. Filologiya til, adabiyot va madaniyatni o‘rganuvchi bilim sohasidir. Filologik matnlarni tarjima qilish va tahrir qilishda mutaxassislar to‘g‘ri va grammatik jihatdan to‘g‘ri tarjima qilishni ta’minlaydilar, uslubiy xususiyatlarga e’tibor berishadi, asl matnga xos bo‘lgan nozik va ma’nolarni yetkazadilar. Shuningdek, ular matnda grammatic xatolar, imlo va tinish belgilaringin noto‘g‘riligini, shuningdek, mantiqiy izchillik va tushunarligini tekshiradilar. Ushbu faoliyatning maqsadi ma'lumot almashish va g‘oyalarni yanada samarali uzatish uchun filologik	2	1

			matnlarda maksimal aniqlik, aniqlik va sifatga erishishdir.		
4.	302ABT 1 10	Amaliy badiiy tarjima	<p>Amaliy badiiy tarjima – badiiy asar va badiiy matnlarni bir tildan boshqa tilga, ularning estetik va badiiy xususiyatlarini hisobga olgan holda tarjima qilish jarayonidir. Amaliy badiiy tarjimada so‘zmaso‘z tarjimadan farqli o‘laroq, asl asarning madaniy, hissiy va uslubiy mohiyatini saqlab qolishga alohida e’tibor beriladi.</p> <p>Amaliy badiiy tarjimaning maqsadi nafaqat semantik ma'lumotni, balki asl matnning muhitini, madaniy nozikliklarini va metaforik mazmunlarini ham yetkazishdir. Tarjimon asarning ichki ritmi, uslubi, ohangi, hissiy tuslarini o‘quvchilarda o‘xhash his-tuyg‘u va idrokлarni uyg‘ota olishi uchun yetkazishga harakat qiladi.</p> <p>Amaliy badiiy tarjima nafaqat tillarni mukammal bilishni, balki ikki tilning adabiy va madaniy xususiyatlarini chuqur anglashni ham talab etadi. Tarjimonlar asarni yangi auditoriyaning madaniy xususiyatlariga moslashtirgan holda muallifning individualligi va o‘ziga xosligini saqlab qolishga intiladi.</p>	5	1
5.	302BPM TT 1 10	Badiiy-publitistik matnlar tarjimasi va tahriri	<p>Badiiy va publitsistik matnlarni tarjima qilish va tahrirlash adabiy va axborot materiallarini o‘zgartirish va takomillashtirish jarayonidir.</p> <p>Malakali mutaxassislar asl matnning ma'nosi, uslubi va hissiy rangini boshqa tilga yoki uning mazmunli nashriga o‘tkazish uchun javobgardir. Bunga badiiy adabiyotlar, maqolalar, reklama materiallari, press-relislar, bloglar va boshqa turdag'i matnlarni tarjima qilish kiradi. Tarjima va tahrirdan ko‘zlangan maqsad – muallif niyatini saqlab qolgan va matnning o‘ziga xosligini ta’kidlagan holda, to‘g‘ri, aniq va sifatli kontentni tomoshabinlarga taqdim etishdir. Tarjima va tahrirlash bo‘yicha mutaxassislar grammatik va stilistik to‘g‘rilikka g‘amxo‘rlik qiladi, madaniy nuanslarga rivoja qiladi va mijozlar bilan ularning maqsadlari va afzalliliklariga mos keladigan talab qilinadigan sifat va uslubga erishish uchun ishlaydi.</p>	5	1
6.	302YTT 1- 2 10	Yozma tarjima va tahrir	<p>Yozma tarjima va tahrir qilish - bu muloqot maqsadlariga erishish uchun bir tildagi matnning ma'nosi, mazmuni va uslubini boshqa tilga aniq va sifatli yetkazish jarayonidir. Yozma tarjimada matn o‘zining semantik ma'nosi va tuzilishini saqlab qolgan holda bir tildan boshqa tilga o‘tkaziladi.</p> <p>Tahrirlash esa matndagi grammatik, tinish belgilari va stilistik xatolarni tekshirish va tuzatishni, shuningdek, formatlash va o‘qishni yaxshilashni o‘z</p>	5	2

			ichiga oladi. Ikkala jarayon ham turli maqsadli auditoriyaga mos keladigan sifatli va tushunarli matnlarni yaratish uchun zarurdir.		
<b>Tanlov fanlari</b>					
7.	<b>302BTM 1</b> <b>5</b>	Badiiy tarjima mahorati/ Terminlar tarjimasi/ Og‘zaki tarjima amaliyoti	<p>Badiiy tarjima mahorati:</p> <p>Badiiy tarjima - adabiy asarlarning mazmuni, uslubi va hissiy bo‘yoqlarini saqlab qolgan holda bir tildan boshqa tilga o‘tkazish san‘ati. Badiiy tarjima mahorati har ikki tilni, adabiy an’analarni va madaniy jihatidan kelib chiqishini chuqur anglashni o‘z ichiga oladi. Badiiy tarjima aniqlik, ijodkorlik, adabiy ta’sirchanlik va muallif intonatsiyasini yetkaza bilishni talab qiladi.</p> <p>Terminlar tarjimasi:</p> <p>Terminologiya tarjimasi muayyan terminologiyani bir tildan boshqa tilga o‘tkazish jarayonini anglatadi. Terminologiyani tarjima qilishning maqsadi atamalarning manba tilidagi qo‘llanilishi va semantik kontekstiga muvofiq aniqligi va ravshanligini ta’minlashdir, shuning uchun atamalar qo‘llaniladigan bilim sohasini yaxshi bilish talab etiladi. Tarjimon kontekstga e’tiborli bo‘lishi, shuningdek, umumiy qabul qilingan shartlar, konvensiyalar va sohaning o‘ziga xos xususiyatlarini yaxshi bilishi kerak.</p> <p>Ogzaki tarjima amaliyoti:</p> <p>Interpretatsiya – real vaqt rejimida konferensiylar, yig‘ilishlar, sud majlislari va boshqa tadbirdarda so‘z va iboralarni og‘zaki tarzda bir tildan ikkinchi tilga bir zumda o‘tkazish. Tarjimonlik amaliyoti tillarni mukammal bilishni, tezkor reaksiyalarni, tez qaror qabul qilish qobiliyatini va yaxshi muloqot qobiliyatlarini talab qiladi. Tarjimon malakali, tushunarli va so‘zning ma’nosini maqsadli tilda iloji boricha aniq va tabiiy ravishda yetkazishi kerak.</p>	5	4
8.	<b>302BATT 1</b> <b>7</b>	Badiiy asar tarjimasi tahlili/ Ilmiy adabiyotlar tarjimalari tahlili/ Tarjima tanqidi	<p>Badiiy asarlar tarjimasini tahlil qilish - bu adabiy asarlar tarjimasining turli jihatlarini o‘rganish va baholash jarayonidir. Tahlil jarayonida mazmunning aniqligi, stilistik aniqligi, muallif ovozining saqlanishi va asl tilning nozik jihatlariga e’tibor qaratiladi. Bunday tahlilning maqsadi tarjimanining kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, shuningdek, tarjimon uchun mumkin bo‘lgan takomillashtirish va tavsiyalarni topishdir.</p> <p>Ilmiy adabiyotlar tarjimalarini tahlil qilish - bu ilmiy matnlar tarjimalarini tekshirish va baholash jarayoni. Bu yerda asosiy e’tibor aniq atamalar, ilmiy tushunchalar va asl matnning mantiqiy tuzilishiga ko‘chirilishining to‘g‘riligiga qaratiladi. Bunday tahlil tarjimadagi kamchiliklarni, o‘rganilayotgan</p>	7	6

			<p>ilmiy ishni tushunish va baholashga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan xato va noaniqliklarni aniqlash imkonini beradi.</p> <p>Tarjima tanqidi matnni tarjima qilishda qabul qilingan tarjima qarorlarini tahlil qilish va baholash jarayonidir. Tanqidiy yondashuv ma'noni to'g'ri yetkazish, stilistik xususiyatlarni saqlash, asl nusxaga sodiqlik va boshqalar mezonlari asosida tarjimaning muvaffaqiyatlari va muvaffaqiyatsiz tomonlarini aniqlashga yordam beradi. Tarjima tanqidi tarjimon ishini qayta ko'rib chiqish va baholash imkonini beradi. shuningdek, uni takomillashtirish va rivojlantirish imkoniyatlarini taklif etadi.</p>	
--	--	--	--	--

#### **70230204– Ilmiy-texnik tarjima (roman-german tillari)**

##### **Majburiy fanlar**

1.	<b>302ITM 1 2</b>	Ilmiy-texnik tarjimaning nazariyasi	<p>Ilmiy-texnik tarjima nazariyasi tilshunoslik va tarjimashunoslikning ilmiy-texnikaviy axborotni tarjima qilish xususiyatlari va usullarini o'rganuvchi sohasidir. Bu nazariya fan, texnika, tibbiyat va boshqa texnik sohalarga oid matnlarni tarjima qilishning o'ziga xos xususiyatlarini ko'rib chiqadi. Ilmiy-texnikaviy tarjimaning asosiy maqsadi aniq va aniq terminologiya va tushunchalarni hisobga olgan holda aniq va qulay ma'lumotlarni uzatishdir.</p> <p>Matnni keng auditoriya, jumladan, professionallar ham, nonprofessionallar ham tushunadigan tarzda tarjima qilish muhimdir.</p> <p>Ilmiy-texnik tarjima nazariyasi murakkab texnik atama va tushunchalarni tarjima qilish, adekvat stilistik va grammatik tuzilmalarni tanlash, matnni maqsadli auditoriyaga moslashtirish, maxsus tarjima vositalari va texnologiyalaridan foydalanish masalalarini ham qamrab oladi.</p> <p>Ushbu nazariya tamoyillaridan foydalangan holda, ilmiy-texnikaviy adabiyotlar tarjimonlari fan va texnikanining turli sohalarida muloqot va bilim almashishni osonlashtirish uchun tarjimaning yuqori sifatiga, axborot uzatishning aniqligiga va taqdimotning ravshanligiga erishishga intiladi.</p>	
2.	<b>302AXT 1 4</b>	Amaliy ilmiy-texnik tarjima	<p>Amaliy ilmiy-texnik tarjima - tarjimonning maxsus bilim va malakasiga asoslangan fan va texnika sohasidagi matnlarni tarjima qilish jarayoni. U fan va texnikanining turli sohalariga oid ilmiy maqolalar, tadqiqotlar, texnik hujjatlar, patentlar va boshqa materiallar tarjimasini o'z ichiga oladi. Amaliy ilmiy va texnik tarjimaning muhim jihatlari - texnik ma'lumotlarni uzatishning aniqligi, aniq terminologiyani tushunish va maqsadli tildan malakali foydalanish.</p>	

3.	<b>302IPMT 1</b> <b>10</b>	Ilmiy-publisistik matnlar tarjimasi	<p>Ilmiy va publitsistik matnlarni tarjima qilish ilmiy yoki ilmiy-ommabop materiallar mazmuni va uslubini bir tildan boshqa tilga o'tkazishning professional jarayonidir. Ushbu sohaga ixtisoslashgan tarjimonlar murakkab ma'lumotlarni maqsadli tilga to'g'ri va tushunarli yetkazish uchun tegishli fan sohasida chuqur bilim va tajribaga ega. Ilmiy matnlarni tarjima qilish yuqori aniqlik va aniq atama va tushunchalarga rioya qilishni talab qiladi.</p> <p>Shu bilan birga, tarjimon matnning ilmiy xususiyatini, uning mantiqiy tuzilishi va yaxlitligini saqlashi kerak. Jurnalistik matnlarni tarjima qilish esa keng kitobxonlar doirasiga qaratilgan. Tomoshabinlarni jalg qilish va qiziqishini saqlab qolish uchun u ma'lumotli, hissiyotli va o'qish oson bo'lishi kerak.</p> <p>Ilmiy va publitsistik matnlarni tarjima qilishda asl matnning haqiqiyligini saqlab qolish uchun madaniy va kontekstual muhitning o'ziga xos xususiyatlarini ham hisobga olish zarur. Bu jarayon tarjimondan yuqori malaka va kommunikativ mahoratni, shuningdek, tarjima sifatini oshirish uchun tegishli zamonaviy vositalar va resurslardan foydalanishni talab qiladi.</p>		
4.	<b>302YTT 1-</b> <b>2 10</b>	Yozma tarjima va tahrir	<p>Yozma tarjima va tahrir - asl nusxaning mazmuni va tuzilishini saqlab qolgan holda matnlarni bir tildan boshqa tilga o'zgartirish jarayonidir. Ushbu jarayonning bir qismi sifatida tarjimon o'z til va madaniy bilimlaridan maqsadli tilga ma'lumotni maksimal aniqlik va adekvatlik bilan etkazish uchun foydalanadi. Tahrirlash grammatik xatolarni, stilistik nomuvofiqliklarni tuzatishni va matnning o'qilishini yaxshilashni o'z ichiga oladi. Ushbu xizmatlar biznes, marketing, ilmiy va akademik matnlar, adabiyotlar va boshqalar kabi turli sohalarda talabga ega. Ular turli til guruhlari o'rtaida yuqori sifatli muloqotni ta'minlashga va foydalanuvchi tomonidan matnlarni idrok etishni yaxshilashga yordam beradi.</p>		

#### Tanlov fanlari

5.	<b>302ITML 1</b> <b>5</b>	Ilmiy-texnik matnlarning leksik xususiyatlari/ Qiyosiy tipologiya va tarjima masalalari/ Ilmiy-texnik matnlarning grammatic	<p>Ilmiy-texnikaviy matnlarning leksik xususiyatlari o'ziga xos terminologiya va texnik atamalarning qo'llanishi bilan oddiy matnlardan farqlanadi. Ilmiy va texnik matnlar axborotni uzatishda aniqlik va ravshanlikni talab qiladi, shuning uchun ular tegishli bilim sohalaridagi tushunchalar, jarayonlar va hodisalarni bildiruvchi yuqori darajada maxsus atamalardan foydalanadi.</p> <p>Qiyosiy tipologiya va ilmiy-texnikaviy matnlarni tarjima qilish muammolari aniq terminologiya va aniq faktlarni boshqa tilga o'tkazish zarurati bilan</p>		
----	------------------------------	---	---	--	--

		xususiyatlari	<p>bog'liq. Bunday matnlarni tarjima qilishda xabar tushunarli va ishonchli bo'lib qolishi uchun ilmiy aniqlik va stilistik muvofiqlikni saqlash muhimdir. Muayyan tushunchalar, qisqartmalar, formulalar va bo'linmalarni tarjima qilishda ham qiyinchiliklar mavjud.</p> <p>Ilmiy va texnik matnlarning grammatik xususiyatlari o'ziga xos grammatik tuzilmalar, passiv ovoz, murakkab jumlalar va qisqartmalardan foydalanish bilan bog'liq. Bunday matnlarda jumlalarning bir xilligi va taqdimatning obyektivligi, shuningdek, rasmiy uslub va aniq leksik tanlovdan foydalanish ustunlik qiladi.</p>	
6.	302STT 1 7	<p>Siyosiy terminlar tarjimasi/ Mashinasozlik terminlari tarjimasi/ Ijtimoiy-iqtisodiy terminlar tarjimasi</p>	<p>Siyosiy terminlar tarjima qilish - bu siyosiy sohada qo'llaniladigan maxsus iboralarni tarjima qilish va tushuntirish bilan shug'ullanadigan fan. U siyosatshunoslik, ijtimoiy va siyosiy jurnalistika, xalqaro munosabatlar va siyosiy nutqning boshqa sohalarida qo'llanadigan atamalar, tushunchalar, nomlar va boshqa leksik birliklarning tarjimasini o'z ichiga oladi. Ushbu kursning maqsadi siyosiy atamalarning to'g'ri, tushunarli va siyosiy sohaning konteksti va o'ziga xos xususiyatlariga mos bo'lishini ta'minlashdan iborat.</p> <p>Mashinasozlik terminlari tarjimasi:</p> <p>Mashinasozlik terminlari tarjimasi - muhandislik va texnik sohaga oid ixtisoslashtirilgan lug'atlarni tarjima qilish va tushuntirishga bag'ishlangan fan. Bu muhandislar o'zlarining kasbiy faoliyatida tavsiflash va muloqot qilish uchun foydalanadigan texnik atamalar, formulalar, tavsiflar va boshqa maxsus atamalarning tarjimasini o'z ichiga oladi. Bu fan texnik tushunchalarni chuqur anglashni, shuningdek, aniqlik va tushunarllilikni saqlagan holda ularning ma'no va xususiyatlarini boshqa tilga yetkaza bilishni talab qiladi.</p> <p>Ijtimoiy-iqtisodiy terminlar tarjimasi:</p> <p>Ijtimoiy-iqtisodiy terminlar tarjimasi ijtimoiy-iqtisodiy fanlarga oid ixtisoslashgan lug'atlarni tarjima qilish va tushuntirish bilan shug'ullanadigan fandir. U ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy hodisalarini tavsiflash va tahlil qilish uchun ishlataladigan atamalar, tushunchalar, nomlar va boshqa atamalarning tarjimasini o'z ichiga oladi. Bu fan asliyatning mazmunini saqlab qolgan holda to'g'ri va adekvat tarjimani amalga oshirish uchun ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarni chuqur anglashni talab qiladi.</p>	

<b>Majburiy fanlar</b>						
1.	MN 1-2 10	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	ilmiy-tanqidiy matn tushunchasi, ilmiy tanqidiy matn tuzishning asoslari va zarurati, uning yig'maqiyosiy, ilmiy ommaviy matndan ustun jihatlari, qo'lyozma matnlarni tadqiq qilishda ilmiy-tanqidiy matnning ahamiyati masalalarini o'rganish	5	2	
2.	XKS 2-3 11	Matnshunoslik nazariyasi	Matnshunoslik va adabiy manbashunoslikning nazariy asoslarini o'rgatish, manbalarni qo'lyozma va toshbosma matnlarning farqli jihatlarini aniqlash, qolyozmalarni o'qish va tadqiq qilish malakasini shakllantirish, atributsiya, ateteza, gloss, interpolyatsiya kabi matnshunoslikning tadqiq usullaridan foydalangan holda qo'lyozma matnlarni tadqiq va tavsif qilish, yurtimizda yashab o'tgan ijodkorlarning qo'lyozmalarini tadqiq qilish orqali yangi asarlarini topish, fanga ma'lum bo'lmagan ijodkorlarni kashf etish;	10	1-2	
3.	AMIA 2-3 11	Xattotlik va kitobat san'ati	xattotlik san'ati, yozuv tarixi, xat turlari: nasx, ta'liq, riqo, rayxoniy, devoniy, kufiy kabilarning yozuv uslubi va metodikasini o'rgatish, ularni san'at darajasida yozish malakasini shakllantirish	11	2-3	
4.	ATM 1 05	Adabiy manbalar bilan ishlash amaliyoti	Zamonaviy matnshunoslikda nashr muammosi va yechimlari, mustaqillikkacha bo'lgan davrda nashr qilingan matnlardagi muammolar va ularning asliyat bilan mosligini tahlil qilish. Shu jumladan, Alisher Navoiy asarlar qo'lyozmalarini, ularning nusxalarini qiyoslash orqali nashriy nusxalardagi xatoliklarni aniqlash va ilmiy tanqidiy matn yaratish ko'nikmasini shakllantirish	11	2-3	
5.	MFO'M 1 05	Asliyat va tadbil muammolari	Matn va uni talqin qilish orqali yagona va ishonchli matnni tiklash, matnni tahlil qilish va uni tadqiq qilish tamoyillarini to'g'ri tanlash ko'nikmasini hosil qilish;	5	1	
6.	ITM 2 05	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	magistratura mutaxassisligi ixtisoslik fanlarni o'rganish va chuqur egallash uchun zarur bo'lgan fundamental umumkasbiy bilimlarni, amaliy ko'nikma va o'quvlarni shakllantirishi; ta'lim yo'nalishiga muvofiq kasb faoliyati sohalarida erishilgan assosiy yutuqlar, muammolar va ularning rivojlanish istiqbollari haqida tasavvur hosil qilishi	5	1	
<b>2.00 Tanlov fanlar</b>						
7.		Mumtoz matn tili	mumtoz matn tilining shakli, mazmuni, ichki tabiatini metodologik asosda o'rganish orqali magistrantlarga fanning fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim berish, amaliy va mustaqil ta'lim mashg'ulotlari doirasida talabalarda ilmiy tadqiqotga malakaviy ko'nikma hosil bo'lishiga sharoit yaratish va shu asosda o'z kasbini mukammal egallagash	5	1	
8.		Lug'at ilmi	Mumtoz arab va fors tilini bog'lovchi			

			matnshunoslik ilmining bakalavriat bosqichida o‘rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko‘nikmasi hosil qilish, so‘nggi davrlarda qadimiy qo‘lyozma manbalarni o‘rganish bo‘yicha hukumatimiz tomonidan e’lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug‘ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
9.		Mumtoz arab va fors tili	Mumtoz arab va fors tilini bog‘lovchi matnshunoslik ilmining bakalavriat bosqichida o‘rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko‘nikmasi hosil qilish, forsiy hamda arab tiliga doir lug‘atlar hamda mumtoz matn tili bilan bog‘liq lug‘atlarni o‘rganish bo‘yicha hukumatimiz tomonidan e’lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug‘ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
10.		Folklor matnshunosligi muammolari	matnning tashqi va ichki jihatlarini bir-biriga bog‘liq, butun holda ko‘ra bilish, talqinda qat’iy kompleks analiz yondashuv uslubiga amal qilish, qadim sharh ilmi va zamonaviy germenevtika tarixi bilan bog‘liq mavzularni ilmiy analiz asosida talqin qilishni tushuntirish, manbashunoslik va matnshunoslik yo‘nalishida tadqiqot olib borayotgan talabalarga germenevtik talqin metodlari va metodologiyasidan samarali foydalanishni o‘rgatish	4	1
11.		Ilmiy tanqidiy matn asoslari	adabiyotshunoslik va tilshunoslikni bog‘lovchi matnshunoslik ilmining magistratura bosqichida o‘rganiladigan navoiy asarlari matnini o‘qitish metodikasi yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko‘nikmasi hosil qilish, so‘nggi davrlarda qadimiy qo‘lyozma manbalarni o‘rganish bo‘yicha hukumatimiz tomonidan e’lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug‘ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
12.		Matn va uni talqin qilish tamoyillari	adabiyotshunoslik va tilshunoslikni bog‘lovchi matnshunoslik ilmining magistratura bosqichida o‘rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko‘nikmasi hosil qilish, so‘nggi davrlarda qadimiy qo‘lyozma manbalarni o‘rganish bo‘yicha hukumatimiz tomonidan e’lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug‘ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		

1.	ITM1104	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Eski o‘zbek yozuviga mansub matnlarni taraqqiyot bosqichlarini ketma-ketlikda davrlashtirilga holda o‘rganish, ular bo‘yicha bilim, ko‘nikma, malakalrn egallash	4	1
2.	KL11-210	Korpus lingvistikasi	“Korpus lingvistikasi”ning assosiy tushunchalarini umumlashtirish, til korpuslarining jahon tilshunosligi va o‘zbek tilshunosligida o‘rganilish holati, korpus tuzishning nazarriy asoslari; amaliy ahamiyati, til korpusi bilan ishslash; til korpusidan ma’lumot qidirish, til korpusi turlari, materiallarni ajratib olish, milliy, parallel, mualliflik korpuslari, jahon korpus lingvistikasining bugungi holati o‘qitiladi	5, 5	1, 2
3.	PDT11-210	Python dasturlash tili	Python dasturlash tili asoslari, Python kutubxonalari, simvollar kodirovkasi to‘g‘risida bilimga; regulyar ifodalarni tuza olish va matnlarni qayta ishslash bo‘yicha yechimlar qabul qilish ko‘nikmaga; HTML, CSV, XML va Javascript tili asoslari, Django freymvorki ma’lumotlar formatlari xususiyatlarini bilishi va ulardan foydalanish bo‘yicha malakaga ega bo‘lishi lozim.	5, 5	1, 2
4.	MBDM11-212	Ma’lumotlar bazasi va Data Mining	Ma’lumotlar bazasi, ma’lumotlar bazasini boshqarish tizimlari, jadval, satr, ustun, birlamchi kalit, ikkilamchi kalit, indeks, trigger, tranzaksiya, kursov, ko‘rinish, prosedura, funksiya, rezerv nusxalash haqida bilimga; Talaba MBBT da ma’lumotlarni kiritishm saralash, o‘zgartirish, o‘chirish, qayta ishslash, jadvallar ko‘rinishlar, prosediralar va funksiyalar yaratish, hamda ulardan foydalanish bo‘yicha ko‘nikmaga; Talaba axborot tizimlari uchun ma’lumotlar bazasini loyihalash hamda ularni qo‘llasb quvvatlash to‘g‘risida malakaga ega bo‘lishi lozim;	5, 7	1, 2
5.	KL1306	Kompyuter leksikografiyasi	Kompyuter leksikografiyasi fanining predmeti, obyekti, maqsad va vazifalari, O‘zbek leksikografiyasi muammolari, o‘quv lug‘atchiligi, elektron lug‘atlar, lug‘atchilik, mualliflik leksikografiyasi, korpus asosidagi birikuvchanlik lug‘ati mavzulari o‘qitiladi	6	3
6.	TTQI1105	Tabiiy tilni qayta ishslash (NLP)	Tabiiy tilni qayta ishslash (NLP)ga kirish, fanning maqsad va vazifalari, morfologik analizator (tagging), o‘zbek tili leksik tizimi, semantik analizator, sintaktik analizator, til korpusi, mashina tarjimasi, o‘zbek tilini avtomatik tahlil qilish mavzulari o‘qitiladi.	5	1
<b>Tanlov fanlari</b>					
7.	MTLA2207	Mashina tarjimasining lingvistik asoslari	Mashina tarjimasining lingvistik asoslari bir tabiiy tildan ikkinchi tilga matnni raqamli hisoblash mashinalari va kompyuterlar yordamida tarjima qilib, morfologik, sintaktik nuqtai nazaridan	7	2

			o'rganib chiqadi. Mashina tarjimasining lingvistik asoslari matnni taxlil va sintez qilish uchun grammatik hamda semantik ma'lumotlarga ishlov berishni o'qitiladi		
8.	KLSIM230 6	Kompyuter lingvistikasida sun'iy intellekt metodlari	Kompyuter lingvistikasida sun'iy intellekt metodlari nutqni va matnlarni tadqiq qilishning kompyuter usullarini tadqim etadi.	6	3
<b>70230103 – Folklorshunoslik va dialektologiya</b>					
<b>Majburiy fanlar</b>					
1.	ITM 1 1 05	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Shevashunoslikning ilmiy muammolarini anglash, ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishslash va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish, ilmiy maqolalar tayyorlash va tahrir qilish, ilmiy seminar, konferensiya va simpoziumlarni tashkil etish va o'tkazish, ilmiy loyihalar ishlab chiqish ko'nikmalariga ega bo'lish.	5	1
2.	XOIP 1 1 05	Xalq og'zaki ijodi poetikasi	Milliy va ma'naviy qadriyatlarimizning ajralmas qismi hisoblangan xalq og'zaki ijodi namunalardagi badiiyat, sujet, kompozitsiya, ruhiyat tasviri, badiiy tasvir vositalari kabi masalalar o'rganiladi.	5	1
3.	FN 1 1,2 10	Folklorshunoslik nazariyasi	O'zbek folklorshunosligidagi eng yetakchi mavzular tizimini yaxlit holda o'rganish, o'zbek folklori materiallarni qiyosiy folklorshunoslik asosida tadqiq etish va ular haqida magisrtlarga ilmiy bilimlarni berish, xalq nasri va qo'shiqlarida mifologik sujet, obraz va unsurlarning badiiy estetik sathda namoyon bo'lish yo'llari ko'rsatiladi.	10	1,2
4.	AL 1 1,2 09	Areallingvistika	O'zbek shevalaridagi o'ziga xos fenitik, leksik, grammatik xususiyatlarni huhudiylik asosida o'zlashtirishi, hududiy dialectal farqlarni bilishi, uni kartalarda aks ettirishni bilishi.	9	1,2
5.	O'SHTT 1 2,3 11	O'zbek shevalari tadqiqotlari tarixi	O'zbek shevalarining o'rganilishi tarixiy bosqichlari, M.Qoshg'ariy va A.Navoiyning tilshunoslikka oid asarlaridan to bugungi kungacha bo'lgan tarixiy davrda sheva ilmining rivojlanishi, taasarlар tilidagi dialektaltal so'zlar, ularning tasnifi, o'sha davr tili leksikasidagi o'ziga xosliklar, fonetik, morfologik xususiyatlar haqida tasavvurini shakllantirish.	11	2,3
6.	MFO'M 1 2 04	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	Xalq og'zaki ijodiga doir mavzularni (turli janr namunalari) o'quvchilarga yetkazish, asarlar tahlil qilish usullarini o'rgatish va Oliy ta'limda o'zbek folklori va folklorshunoslikka doir fanlarini o'qitishning metodologik asoslarini bilishi.	4	2
7.	O'M 1 3 06	O'zbek mifologiyasi	Turkiy miflarning paydo bo'lishi tarxi, rivojlanish jarayoni, mifologik obrazlar tahlili, bugungi kun xalq og'zaki ijodidagi ko'rinishlari tahlillar asosida ko'rsatiladi.	6	3

**Tanlov fanlari**

8.	O'SHL 2 1 5	Mahmud Koshg‘ariyning dialektologik qarashi	Mahmud Koshg‘ariyning dialektologik tadqiqotining nazariy asoslari, tahlil usullari va metodlari bilan tanishtirish, Koshg‘ariy ilmiy merosi va zamonaviy lug‘atshunoslik aloqalarini ilmiy anglash	5	1
9.	TD 2 1 5	Tarixiy dialectologiya	Tarixiy dialectologiyaning dolzARB masalalarini bilish, ularni ilmiy faoliyatda qo‘llay olish malakasiga ega bo‘lish, XIX asr boshlarigacha bo‘lgan tarixiy asarlar tilidagi dialectaltal so‘zlar, ularning tasnifi, o‘sha davr tili leksikasidagi o‘ziga xosliklar, fonetik, morfologik xususiyatlari haqida tasavvurga ega bo‘lish.	5	1
10.	O'XL 2 2 5	O‘zbek xalq lirikasi	O‘zbek xalq lirikasi, janrlar tarkibi va tasnifi, marosim lirikasi, shomon qo‘shiqlari janrlari, xalq qo‘shiqlarida ramzlar, xalq qo‘shiqlarining to‘planishi, tasnif qilinishi va nashrlari, bu borada olib borilgan tadqiqotlar mazmuni haqida ma'lumot berish.	5	2
11.	O'XE 2 2 5	O‘zbek xalq ertakshunosligi	O‘zbek xalq ertaklari yuzasidan olib borilgan tadqiqotlar, tasniflar, tahlillar, ertaklarning to‘planishi va nashr qilinishi borasida olib borilgan ishlari bilan tanishtirish.	5	2

**70230101 – Lingvistika (o‘zbek tili)**

**Majburiy fanlar**

1.	ITM 1 04	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi	Fan doirasida ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishslash va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish, ilmiy maqolalar tayyorlash va tahrir qilish, ilmiy seminar, konferensiya va simpoziumlarni tashkil etish, o‘tkazish, ilmiy loyihalarni ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘ladi.	4	1
2.	NT 1 05	Nazariy tilshunoslik	“Nazariy tilshunoslik” fani tilshunoslikning nazariy masalalari, tilshunoslik maktablari va yo‘nalishlari, tilshunoslik metodlari, lisoniy universaliyalar, lingvistik ta’limotlar va til strukturasi haqida bilim berish vazifalarini nazarda tutadi. Nazariy tilshunoslik masalalarini o‘zlashtirish, ilmiy talqinlarning mazmun-mohiyatini anglash, lingvistik nazariyalarni tahlil qilish va ularga munosabat bildira olish ko‘nikmasini shakllantiradi	5	1
3.	PL 1 05	Psixolingvistika	“Psixolingvistika” fanida nutq mexanizmi, nutqning shakllanishi, ifoda etilishi, idrok qilinishiga oid psixolingvistik qonuniyatlar haqidagi bilimlar beriladi ,mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan amalga oshirilgan psixolingvistik tadqiqotlar tahlilga tortiladi,o‘rganiladi. Tilni psixolingvistik aspektda o‘rganish ko‘nikmasini shakllantiriladi.	5	1
4.	AL 2 05	Areal lingvistika	“Areal lingvistika” fanida lingvistik areallar, tillarning o‘zaro ta’siri, lingvistik xaritalar, lingvistik	5	2

			atlaslar haqida ma'lumot beriladi. Tillarning tarqalish chegaralarini belgilash, hududiy omillarni aniqlash va lingvistik xaritalar tuzish ko'nikma va malakalari shakllantiriladi.		
5.	MT 1 05	Matn tilshunosligi	"Matn tilshunosligi" fanida matn va uning turlari, matn haqidagi nazariyalar, matnning tarkibiy tuzilishi, matnda shakl va mazmun munosabatining voqelanishi, shuningdek, matnning turli lingvistik paradigmalar obyekti sifatidagi xususiyatlari bo'yicha bilimlar beriladi. Matn ustida ishslash, uni turli lingvistik aspektlarda tahlil qila olish, matn mazmuniga oid yondashuvlarni bilish, matnni ichki xususiyatlari asosida tavsiflash va tasniflash malakasi egallanadi.	5	1
6.	PL 1 05	Pragmalingvistika	"Pragmalingvistika" fani nutqiy akt nazariyasi, pragmalingvistik tadqiqotlar, pragmatik ma'no, muloqot, diskurs, presuppozitsiya, propozitsiya, modus tushunchalari haqida bilim berish vazifalarini nazarda tutadi. Fan doirasida mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan amalga oshirilgan pragmalingvistik tadqiqotlarni tahlil qilish, tilni pragmatik aspektda o'rghanish malakasi egallanadi.	5	1
7.	KT 2 05	Kognitiv tilshunoslik	"Kognitiv tilshunoslik" fanida tilga kognitiv yondashuv, kognitiv tilshunoslik asoslari, nazariyalar, sohaning asosiy tushunchalari, kognitiv semantik tahlil usullari haqidagi bilimlar beriladi. Matnning kognitiv xususiyatlarini tahlil qilish, ularni tavsiflash, tilni kognitiv tadqiq etish malakasi egallanadi.	5	2
8.	SM 3 04	Semantika	"Semantika" fani doirasida semantika ko'rinishlari, semantika va semiotika munosabati, semantikaning lingvistik kompetensiyani shakllantirishdagi ahamiyati bo'yicha bilimlar beriladi. Semantikaga doir tadqiqotlarni tahlil qilish, til birliklarining mukammal semantik tahlilini amalga oshirish ko'nikma va malakalari shakllantiriladi	4	3
9.	XSL 3 04	Xorijiy sotsiolingvistika	"Xorijiy sotsiolingvistika" fani doirasida til siyosati, standart til, xorijiy sotsiolingvistika masalalari bo'yicha bilimlar beriladi. Mamlakatdagi lisoniy vaziyatni baholash, til siyosati muammolarini yechishga qaratilgan tavsiyalar ishlab chiqo olish malakalari shakllantiriladi.	4	3
10.	MFO'M 2 05	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	"Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanida lingvistik ta'limni tashkil qilish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar haqida bilim beriladi. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi, sohaga oid kasbiy ko'nikma hamda malakalar egallanadi.	5	2



Sh. Sirojiddinov

**Ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklarining ixtisoslik bo'yicha belgilangan  
kvalifikatsiyalarining yagona reyestri**

2-jadval

№	<b>Ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari nomi</b>	<b>Kod</b>		<b>Kvalifikatsiya</b>
		Bakalavr	Magistratura	
1.	Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)	60230100		filolog, o'zbek tili va adabiyoti o'qituvchisi
2.	Tarjima nazariyasi va amaliyoti (ingлиз тили, француз тили, немис тили)	60230200		tarjimon
3.	Tarjima nazariyasi va amaliyoti (rus tili )	60230200		tarjimon
4.	Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili)	60230300		filolog, matnshunos, o'qituvchi
5.	Noshirlik ishi	60230600		noshir, noshirlik menejeri
6.	Amaliy filologiya	60230700		filolog-amaliyotchi
7.	Kompyuter lingvistikasi	60230800		raqamli tilshunos
8.	Folklorshunoslik va shevashunoslik	60230900		filolog, folklorshunos va shevashunos ona tili va adabiyot o'qituvchisi (tadqiqotchi)
9.	O'zga tilli guruhlarda o'zbek tili	60111600		pedagog, o'zga tilli guruhlarda o'zbek tili o'qituvchisi
10.	Adabiyotshunoslik (o'zbek adabiyoti)		70230104	filolog, adabiyotshunos (tadqiqotchi)
11.	Adabiyotshunoslik (adabiyot nazariyasi)		70230104	filolog-adabiyotshunos (tadqiqotchi)
12.	Adabiyotshunoslik (jahon adabiyoti)		70230104	adabiyotshunos (tadqiqotchi)
13.	Badiiy tarjima (ingлиз тили)		70230203	tarjimon (tadqiqotchi)
14.	Ilmiy-texnik tarjima (ingлиз тили)		70230204	tarjimon (tadqiqotchi)
15.	Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili)		70230301	filolog, matnshunos (tadqiqotchi)
16.	Kompyuter lingvistikasi		70230801	raqamli tilshunos (tadqiqotchi)
17.	Folklorshunoslik va dialektologiya		70230103	filolog, folklorshunos- dialektolog (tadqiqotchi)
18.	Lingvistika (o'zbek tili)		70230101	lingvist-tadqiqotchi
19.	O'zga tilli guruhlarda o'zbek tili		70111601	o'zga tilli guruhlarda o'zbek tili o'qituvchisi, tadqiqotchi-pedagog



Rektor

Sh. Sirojiddinov